

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:		v upravnishtvu prejeman:	
celo leto	K 24—	celo leto	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četrt leta	6—	četrt leta	5-50
na mesec	2—	na mesec	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredni nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna petič vrsta za enkrat po 16 vin, za dvakrat po 14 vin, za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnishtvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto	K 25—	celo leto	K 30—
pol leta	13—	pol leta	11—
četrt leta	6-50	četrt leta	5-50
na mesec	2-30	na mesec	1-90

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravnishtvu (spodaj, dvorišče levo). Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Kupljeni in prodani.

V jugoslovanskih deželah, zlasti v Dalmaciji, v Bosni in na Hrvaškem vladajoče razmere, so gotovo opravičevale pričakovanje, da bodo jugoslovanski poslanci v poletnem zasedanju državnega zbora nastopili z brezobzirno energijo. To se je smelo toliko bolj pričakovati, ker so prav hrvaški listi to napovedovali in zatrjevali, da se mora omenjenim razmeram na vsak način narediti konec.

Ljudska nevolja zaradi neustavnih razmer na Hrvaškem in policijskega absolutizma v Dalmaciji je dobila v državnem zboru res krepkega izraza. Biankini, Tresić - Pavličič, Čingrija... nastopili so krepko in odločno.

Slovenski klerikalci in ž njimi združeni hrvaški pravaši pa so postopali drugače. V zadnjem zasedanju so zaradi neustavnih razmer na Hrvaškem delali še obstrukcijo, zdaj pa, ko so se vse razmere na slovenskem jugu še poostrele, ko so postale v Dalmaciji naravnost neznosne, so pa slovenski klerikalci in hrvaški pravaši opustili obstrukcijo in opozicijo in se pogajajo z vlado za ceno, za katero bi stopili v vladno službo.

Že o trenutku, ko je odstopil dr. Dulibič, ki je bil od jeseni načelnik kluba slovenskih in hrvaških klerikalcev, ter je prišel zopet dr. Šusteršič na površje, je vsakdo slutil, da tiči v tem več, kakor personalna sprememba, da pomeni to opustitev dosedanjega opozicijskega stališča in prehod v vladni tabor.

Vlada kupuje glasove in je pripravljena jih drago plačati. Posebno še ker se češke stranke združujejo proti vladi. Vlada želi kupiti tudi slovenske klerikalce in njih hrvaško služinčad in — dr. Šusteršič je vedno na prodaj, sedaj bolj kakor kdaj poprej, ker mu teče voda v grlo...

Pogajanja so v teku in dr. Šusteršič je, kakor smo že poročali, stavil svoje pogoje. Med drugim zahteva, da poljedelsko ministrstvo ne sme v razporu med kranjskim deželnim odborom in med ljubljansko mestno občino zastran vodne sile na Ljubljani odločiti po pravici in po-

stavi, nepristranski in pošteno, nego da mora ugoditi zahtevi dež. odbora, pa če bi bilo vse zakone na glavo postaviti in pravici v obraz pljuniti.

Splošna konstelacija v zvezi z razmerami v ministrstvu jamčijo žalibog, da se sistem, ki se prakticira proti Jugoslovonom, ne spremeni. Na Hrvaškem, v Dalmaciji in v Bosni ostane vse tako, kakor je zdaj, kvečjemu da postane še hujše. Samo potom najodločnejšega boja se da tu kaj doseči. To pa klerikalcev in hrvaških pravašev nič ne ženira. Če se že za narod ne da nič doseči, so pa pripravljene se zadovoljiti z drugimi koncesijami. Na jesen so zaradi teh razmer delali obstrukcijo, zdaj pa so pripravljene prodati vse in priznati vse, kar vlada hoče, seveda samo proti primernemu plačilu.

To plačilo bodo dobili, saj ne zahtevajo nič takega, čemur bi imele druge stranke vzroke nasprotovati. Tako bo vlada slovenske klerikalce in njihove tovariše hrvaške pravaše lepo kupila in služili ji bodo zopet do prve prilike, ko se bodo dalo stavkati in zopet kako novo plačilo izprežati. Klerikalci in hrvaški pravaši bodo od vlade kupljeni — prodan pa bo pri tej grdi kupčiji slovenski in hrvaški narod.

Javni shod v Spodnji Šiški.

V soboto zvečer je sklicalo politično društvo »Vodnik« v Šiški javni shod v prostorih pri Kankertu. Na dnevnem redu shoda so bile občinske zadeve sploh in pereče vprašanje vodovodnega vprašanja v Šiški. Shod je bil zelo dobro obiskan. Navzoči so bili občani brez razlike narodnosti in političnih strank vseh slojev. Shod je otvoril g. Cimerman. Pozdravil je navzoče, posebno pa ljubljanskega župana g. dr. Ivana Tavčarja, ki se je rade volje odzval kot govornik na shodu.

Na predlog g. Mandeljca sta bila oglasno izvoljena za predsednika shoda g. Cimerman, za zapisničarja pa g. Kolman. Nato je g. Cimerman poudarjal, da je sklicalo shod društvo »Vodnik« pred vsem, da odgovori stvarno shodu socialnih demokratov pri Anžoku,

na katerem shodu so padla razna sumničena, ki se popolnoma neutemeljna in katera je narekovala gotovo le strankarska strast, kar je jasno že zaradi tega, ker so bila ta sumničena brez vsake dejanske podlage. — Nato je poročal gospod Kralj

o občinskih zadevah

v občini Spodnje Šiške. G. Kralj je poročal sledeče:

Politično društvo »Vodnik« je smatralo za svojo dolžnost dati občinskemu odboru, ki je bil izvoljen na njegovem programu, priložilo, na javnem shodu obrazložiti tekoče občinske zadeve, predvsem pa pojasniti nekatere sklepe, ki so bili storjeni v zadnji seji dne 20. maja. Ti sklepi so dali našim nasprotnikom tako socialnim demokratom, kakor klerikalcem povod, da so tudi sklicali javni shod, na katerem so po stari navadi udrihali ali vsaj hoteli udrihati po našem naprednem občinskem odboru. Stara pesem: sedanji občinski odbor ni še ničesar storil za napredek občine, ker je preneumen, pač pa je prišel zdaj z zvišanjem občinskih naklad, in bo moral te naklade še zvišati, ker hoče prevzeti v lastno oskrbo vodovod.

Vsem vam je znano, da je prav lahko kričati, in eden najhvaležnejših povodov za kričanje je ravno zvišanje naklad. Vsake naklade, najsi so take ali drugačne pomenjajo zvišanje že itak visokih davčnih bremen, in plačevanje teh je gotovo vsakemu neprijetno. Zelo komodno je kričati: dajte nam lepe, gladke ceste, razsvetlite nam jih tako, da bo ponoči vsaj polovico tako svetlo kot po dnevi, preskrbite ubožce, napravite javna otroška igrišča, ljudske kopeli, ljudske knjižnice, ogrevalnice, brezplačne zajtrkovalnice in ne vem, kaj še, zahtevajte pa obrnem, da ne sme vzdrževanje vseh teh naprav ni najmanj obremeniti davkoplačevalca. Današnja moja naloga je, razložiti vam, zakaj so se naklade zvišale in kako so se zvišale, kakšno škodo pa bomo imeli s prevzetjem vodovoda, vam bo pa poročal župan ljubljanski g. dr. Ivan Tavčar, ki je bil tako prijeten, da se je tudi odzval povabilu društva »Vodnik«. — Prvo torej, kar je pojasniti, je, za-

kaj so se naklade zvišale. Oprostite, da vas bom nekoliko moral s številkami, ali to je neobhodno potrebno, če vam hočem pojasniti, zakaj je občinski odbor prišel od tega soglasnega sklepa. Poudarjam še enkrat, soglasnega sklepa, kajti tudi zaupniki socialno demokratične stranke, ki so v občinskem odboru, so složno glasovali z nami, kar je najboljši dokaz za to, da je bilo zvišanje **nujno in potrebno**. — Pri sestavi proračuna za l. 1913. je občinski odbor gledal na to, da zadovolji občane, da izpolni obljube, ki jih je dal volilcem. Največ tožba je bilo v Spodnji Šiški zaradi cest in zaradi razsvetljave, nadalje pa zaradi vode, ki je ob vsakem deževju zastajala tako na glavni državni cesti, kakor na občinskih cestah. Zato se je občinski odbor zavzel v prvi vrsti za to, da odpravi kolikor mogoče te nedostatke. V kakšni meri je to storil, zadostuje, če primerjamo proračun za l. 1911, ki ga je sestavil bivši župan g. Pogačnik s svojimi zvestimi socialno demokratičnimi zavezniki in pa proračun za l. 1913., ki ga je postavil sedanji napredni občinski odbor: za ceste v l. 1911. 1700 K, v l. 1913. 5650 K; za razsvetljavo v l. 1911. 840 kron, v l. 1913. 2200 K; za odpravo vode v l. 1911 0 K, v l. 1913. 5000 kron. Če primerjamo te postavke, se nam samo pri teh pokaže razlika 10.310 K. So pa še druga, ki jih imajo istotako g. socialni demokratje na vsakem shodu na jeziku. — Preskrba ubogih v l. 1911. 1442 K, v l. 1913. 3010 K; šolske potrebščine v letu 1911. 4837 K 25 v, v l. 1913. 10.459 kron 20 v. Pri teh dveh postavkah je zopet razlika za 9089 K 95 v, s prejšnjimi 10.310 K, skupaj 19.399 K 95 vin. Se nekaj pride v poštev. Klerikalno - socialdemokratični občinski odbor je prevzel premoženje občinskega premoženja t. j. gotovine v blagajni in vlog naloženih in hranilnicah okroglo 23.000 K. — Koncem svoje dobe pa je zapustil še 14.000 kron, torej je niti v dveh letih svojega županovanja porabil razpoložljivega občinskega imetja približno 9000 K; med tem ko je župan gosp. Seidl prevzel skoro edino le tisti denar, ki je v hranilnicah vinkuliran in se ne sme rabiti.

S številkami sem pri kraju. Upam pa, da so vam te jasno pokazale, da naš napredni občinski odbor ni hotel ostati samo pri obljubah, kakor nam predbacajo socialni demokratje, marveč je pokazal, da so sledila obljubam tudi dejanja. Mislim, da mora vsak, ki ni preveč strasten strankarski nasprotnik, ki noče iz strankarske zaslepljenosti ničesar dobrega priznati svojemu nasprotniku, priznati, da so danes naše ceste v prav dobrem stanju, da smo skušali kolikor mogoče spraviti tudi vodo z občinskih cest s tem, da smo napravili več požiralnih jam. Zato pa je župan izdal za manj kot enoletne dobe svojega županovanja samo za ceste 3072 K. Vzlic temu pa, da smo stavili v proračunu več kot še enkrat tako visoke postavke za ceste, uboge in šole bi ne bilo občinskemu odboru zviševati naklad na direktne davke, ako bi nam bil hotel ostati deželni odbor na strani. Z okrožnico z dne 18. marca 1912., št. 6069, je deželni odbor nasvetoval vsem županstvom, naj pri sklepanju v pokritje primanjkljaja gledajo na to, da sklenejo naklado na žgane pijače. In sicer pravi deželni odbor, da sme znašati naklada od vsake hektoliterske stopnje alkoholovine navadnega žganja 40 v in 20 v od litra poslanega žganja. Občinski odbor se je tega tudi poslužil in je sklenil pobirati višjo naklado na žgane pijače. Do sedaj smo pobirali po 18% od vsake hektoliterske stopnje alkoholovine navadnega žganja in samo 3 v od litra poslanega žganja, teh dohodkov je imela občina okroglo 2000 K na leto. Ako bi se nam bila dovolila pobirati naklada, kakor jo je priporočal sam deželni odbor, bi imeli vsaj 2 $\frac{1}{2}$ krat več dohodkov, torej vsaj 5000 K in s tem bi bil naš primanjkljaj že precej pokrit. Toda deželni odbor nam je dovolil pobiranje samo 22 oziroma 10 v od litra, dasiravno imajo vse občine v ljubljanski okolici dovoljene višje naklade na žganje, tako Moste, kjer se pobira baje celo 50% naklada od žganih pijač. Ker je občina Spodnja Šiška veliko premajhna, da bi si mogla ustanoviti samostojna dobičkanosna podjetja, ki bi ji pomagala kriti izdatke, je morala seči nazadnje

LISTEK.

Dolga roka.

M. Gardenhire.

Prvo poglavje.

Služaj v poslanishtvu.

Nekega septembrskega dne sem se peljal v Washington, da se dogovorim s svojim klientom o nakupu nekaterih vrednostnih papirjev. Ker je bila mrs. Barrister, moja tašča, par dni bolna, sem moral te dni izostati iz pisarne, vsled česar tudi nisem mogel videti svojega starega prijatelja Le Droit Connersa. Kolikor sem ga poznal, se je ta čas skoro gotovo zabaval pred slikarskim stojalom v svojem samotarskem ateljeju ali pa je čital francoske romane, ki so se mu tako zelo priljubili. Po njegovem mnenju so znali pisati edine francoski pisatelji, s katerimi se je mogel z ozirom na ženialiteto meriti samo Poe.

Moje domače zadeve me za nekaj časa niso več skrbele in tako sem se mogel zopet brigati za svoje posle, ki sem jih tako dolgo zanemarjal. Ker pa svojemu klientu nisem naznanil prihoda, ga nisem dobil doma. In tako mi ni preostajalo nič drugega, nego še enkrat se pripeljati v Washington ali pa čakati na svojega klienta. Odločil sem se, da ga poča-

kam. Washington je kakor London mesto s čudnimi klimatičnimi razmerami, in ta dan je bilo kakor iz škafa. Hitel sem torej po mokrih cestah, kjer so v lužah že odsevale električne obločnice, od finančnega ministrstva v hotel, v katerem sem se nastanil. Kar naenkrat mi nekdo potrkna na rame. Orbnil sem se ter spoznal Connersa.

»Halo!« je zaklical. »Predno sem zapustil New York, sem vam telefoniral, na kar mi je sladek in ljubek glas odgovoril, da ste tukaj. Kakor vidite, me torej ni prav nič iznenadilo, da sva se sešla. Toliko časa nisem ničesar od vas slišal, da sem se že bal, da ste morda zboleli; vendar pa me je oni ljubki glas pomiril. Zelo me veseli, da vas zopet vidim.«

»In kaj vas je dovedlo sem?« sem vprašal, ravnotako vesel.

»Radovednost, veselje do raznih doživljajev in pa ono nepremagljivo nagnjenje, vmešavati se v stvari, ki me pravzaprav — prav nič ne brigajo. Gre za jako interesanten slučaj v diplomatičnem zboru, ki je baje pretežak za pravega detektiva. Kakor torej vidite, zelo resna stvar.«

»Nedvomno,« sem odgovoril s kar največjim zanimanjem, kakor pri vseh slučajih, s katerimi se je bavil ta dobroznani, iznajdljivi amaterdetektiv. »Ali mi lahko kaj o zadevi sporočite?«

»Še več smem storiti,« je odgovoril ter se prijazno nasmehnil.

»Sprejel vas bom celo za svojega zaveznika. Vodstvo postopanja si vsekako jaz pridržim, ker sicer bi moral vaše sodelovanje hvaležno odkloniti. Stopite z menoj v mojo sobo. Ravno dovolj imam še časa, da vas seznanim s trenutnim stanjem cele zadeve.«

»Famozno, da sva se sešla,« sem pripomnil, ko sva stopila v pisarno hotela, kjer je dobil Conners ključ od svoje sobe. »Jaz sem popolnoma sam tukaj in sem že nameraval zvečer obiskati gledališče.«

»Kar boste zdaj slišali, je interesantnejše nego vsaka komedija,« se je smejal moj spremljevalec, »prav gotovo pa tako romantično in razentega ima še to posebnost, da je resnično.«

V Connersovi sobi se je videlo, da se je sedanji stanovalec v naglici naselil v njej, kajti na postelji je ležala odprta torbica za akte, poleg te potni neceser, na tleh pa večji kovčeg, na omarici pa krtače, glavniki, zavratnice in zavratniki, vse zmetano in zmešano.

»Pri brivcu sem bil,« je pojasnil in opravičil Conners veliki nered, »in od tam sem šel takoj par cest dalje, da si kupim posebno vrsto cigaret, ki sem jih danes popoldne videl v neki prodajalni. Danes jutraj sem došel sem; kako dolgo bom ostal, to je popolnoma odvisno od uspeha mojega zasledovanja. Ni še izključeno, da me zadeva eventualno povede še

v Evropo ali v Južno Ameriko, zato imam toliko prtljage,« je pristavil ter pokazal na kovčeg.

»Vendar pa me nočete morda tako daleč zaplesti v zadevo?« sem vprašal ter se zasmejal.

»Upam, da tudi jaz ne pojdem tako daleč,« je odgovoril. »Če pa že kaj prevzamem, tedaj izpeljem to tudi do konca. Nisem še videl svojega klienta, hočem pa ga čimpreje poiskati. Navadno prihajajo seveda klienti k meni, vendar pa moram včasih napraviti izjemo, če gre za dame ali visoko stoječe osebe. Povejte mi, ali jemljete na svoja kupčijska potovanja salonsko obleko s seboj?«

»Samo če grem v Washington,« sem odgovoril.

»Dobro! Vsekakor je mogoče, da jo boste morali obleči. Zazdaj se hočem jaz v galo obleči. Med tem časom čitajte to pismo.«

Pri tem mi je vrgel Conners nekaj pisma; ki sem je hitro ujel, ter nadaljeval: »Pismo se vam bo v marsikaterem oziru zdelo zelo čudno, kajti razodeva globoko znanje človeške psihe. Moralisti se vedno čudijo, zakaj zločinske narave koncentrirajo vso svojo energijo na kaznive stvari; ženij, ki more dobro ponarediti bankovec, bi po njihovem mnenju ravnotako uspešno zavzemal mesto bančnega ravnatelja. Toda ravno v tem je ona črna točka! Ta ženij ne čuti niti poželenja, da bi postal bančni

ravnatelj. Njegov perverzni okus smeri le k protizakonitostim kakor iskra k kisiku.«

Pismo, ki sem je imel v roki, je bilo bogato vtisnjeni kvartizdebelelega papirja in moderne kvadratne oblike. Obstojalo je iz umetniško litografičnega vabila, ki je bilo precej veliko, in pa iz pisma, pisanem s pisalnim strojem na uradnem papirju enega izmed najvažnejših poslanishtev. Pismo je imelo sledečo vsebino:

»Spoštovana milostiva gospa! Po naročilu poslanika pošiljam Vam kot soprogi enega izmed najuglednejših državljanov naše države vabilo k plesu, ki se bo vršil 28. t. m. na poslanishtvu in ki se ga bodo udeležili člani diplomatičnega zbora kakor tudi najvišji vojaški krogi. Da, celo načelnik naroda bo s svojo navzočnostjo odkloval to slavnost, ki bo vsled tega najslavnejša prireditve te sezije. Upamo tedaj, da Vas ne bomo pogrešali med vodilnimi osebami, katerim se je poslalo kakih tristo vabil. Menda mi ni treba omenjati, da je priloženo vabilo namenjeno samo Vam, vendar Vas pa moram kar najljubneje prositi, da smatrate vabilo do slavnostnega večera kot strogo zaupno. Naše poslanishtvu je moralo namreč večje število visoko stoječih oseb preiti in te bodo nedvomno ozlovoljene, če bodo izvedele, da smo tudi na zunaj poslali vabila.

(Dalje prihodnjik.)

po zvišanju naklad. Le vsled tega torej, ker je hotel občinski odbor vsvariti mnogo koristnih stvari, ne da bi bil obremenjen občane, pa ni mogel izvesti svojih načrtov tako, kakor je bilo proračunjeno, je v zadnji seji moral skleniti zvišanje, da ne pride občina v zadrege. Zvišanje na klad pa je bilo dvoje vrste: Sklenilo se je zvišati občinske naklade za 5% in uvesti takozvani šolski novčič. Zvišanje 5% občinskih naklad pač ne bo srednjih in nižjih slojev zadelo skoro čisto nič. Odmerijo se te naklade po zemljiščnem, hišno-najemnem davku, po občni pridobitini, pridobitini od večjih podjetij in po prihodnini. To zvišanje pomeni za občino 2628 K 35 v več dohodkov na leto kot dosedaj. Če pomislimo, da je v Sp. Šiški najmanj 700 takih ljudi, ki plačujejo občinske naklade, pride povprečno na vsakega nekaj manj kot 4 K, to se pravi; majhen obrtnik in majhen hišni posestnik bo plačal mogoče 20 ali 30 v več davka na leto, velika podjetja pa bodo plačevala tudi do 50 K več na leto. Z zvišanjem občinskih naklad torej ubožnejši sloji ne bodo nič prizadeti. Preidem k vpeljavi takozv. šolskega novčiča, ki ga imenujejo naši na sprotniki kot nemoralen, nepravilen, nedopusen in ne vem kakšen davek še. — Do tega sklepa je privedlo občinski odbor predvsem dejstvo, da so naši stroški za vzdrževanje šole za našo občino razmeroma zelo visoki. Šola nas stane na leto do 22.000 K. Pripomnim tukaj, da teh stroškov nikakor ne smatramo za nepotrebne ali pa previsoke, ker smo morda nasprotniki šole, marveč ugotovim samo dejstvo, da so izdatki visoki. Ako bi nam bilo mogoče, vsaj del teh stroškov dobiti na kakšen drug način, kakor pa iz tekočih dohodkov občine, bi bilo mogoče ta denar porabiti še za druge koristne javne naprave. In tako smo prišli do tega, naj bi vsakdo, ki stanuje v Sp. Šiški, nekoliko prispeval k vzdrževanju šole. Starši, ki imajo svoje otroke na tej šoli, pač lahko iz hvalnosti nekaj žrtvujejo, saj jim je občina vsvarila šolo, kakršnih je malo na Kranjskem. Drugi spet, ki nimajo otrok, pa ta davek toliko lažje plačajo, ker nimajo drugih izdatkov za otroke. Sklenili smo torej, naj se pobira 2% šolski novčič. Razume se to tako-le: Vsak, ki ima stanovanje v Spodnji Šiški, plača od vsakih 100 kron stanarine na leto 2 K za šolo. Tudi vsak hišni gospodar bo moral plačati od svojega stanovanja toliko, kolikor odpade na njegovo stanovanje. Marsikdo je rekel in še pravi: Z uvedbo tega davka so najbolj udarjeni najnižji sloji. Pa temu ni tako. Ako bi se ne mogel uvesti šolski novčič, bi se morale zvišati občinske naklade na najmanj 50%. V istem hipu pa bi zvišali vsi hišni gospodarji najemščine za stanovanje, vsi obrtniki in trgovci bi podražili svoje izdelke oziroma blago, sploh bi vsak, ki bi le mogel, zvrnil to zvišanje na klad na tistega, ki je od njega odvisen, in tako bi prišlo vse breme zvišanja na tiste, ki tega ne morejo nikamor več prevaliti t. j. na najnižje, na delavske sloje. Ako se torej uvede pobiranje šolskega novčiča, kakor je to že mnogokje vpeljano, bo plačal delavec na leto 2 ali 4 K. Ako pa bi se zvišale občinske naklade na 50%, bo plačal delavec najprej dražje stanovanje — in hišni gospodar mu ne bo zvišal stanovanja za 2 K, marveč najmanj za 12 K, — poleg tega pa še pri vsaki reči, ki jo bo kupil, najsi bo meso, moka, obutev, obleka, torej pri vseh rečeh, ki jih potrebuje, več kakor do sedaj. Zdej pa izračunajte, koliko bi potem plačali na leto več. Tako pa bo hišni gospodar mogel zahtevati n. pr. pri onem, ki plačuje danes 200 K stanarine, na leto še 4 K posebej za šolo, ali četrtno 1 K, če pa mesečno plačuje, pa 33 v. Nad tem se pač nihče ne o mogel pritoževati, občina pa bo od tega imela dobička čez 6000 kron na leto in s temi bo mogla izvršiti marsikaj, kar bo prišlo v prid vsem občanom.

(Konec prihodnjic.)

Dogodki na Balkanu.

Odgovor bolgarskega kralja na carjevo brzojavko.

Z 11. junijem datirani brzojavni odgovor bolgarskega kralja na brzojavko ruskega carja, se glasi: Sprejel sem brzojavko, s katero je Vaše veličanstvo v svoji skrbi za mir in slovansko reč neposredno name apeliralo glede težke krize, vsled katere trpe naši odnosi z našimi zavezniki in ki so jo, žal, le - ti sami povzročili. Resnici na ljuho moram Vaše veličanstvo spomniti na to, da je moja vlada, globoko prevzeta od odgovornosti, ki bi jo sprejela, če bi šla po drugem potu, že vnaprej ugodila ču-

stvom Vašega veličanstva. Ze dne 13. aprila t. l. se je faktično obrnila na gospoda Sasonova, da ga prosi, naj pomiri razburjenje na obeh straneh, neje s tem, da povabi obe stranki, naj se podvržeta razsodbi, kakor je določena v njuni pogodbi. To povabilo se je bilo izvršilo. Moja vlada jo je takoj sprejela. Kar se tiče srbske vlade tedaj je le nadaljevala politiko, katere poslednji oglas, izjava ministrskega predsednika Pasića v skuščin, je v moji deželi povzročil tem večje razburjenje, ker je bila prečitana v trenutku, ko se je pripravljala sestanek ministrskih predsednikov. Vaše veličanstvo torej ne bo odklonilo, priznati, da je bila Bolgarska zvesta svoji besedi, da še vedno pričakuje, da bo Srbija na enak način in po vzgledu Bolgarske sprejela razsodbo in da ravno Srbija, ki se noče podvržeti temu razsodišču ter izdaja sovražne izjave proti Bolgarski, ne preneha ustvarjati nevarnosti bratomorne vojne. To vojno bi jaz in moja vlada bolj obžalovala, nego marsikdo drugi. Mi odkrito želimo, jo preprečiti, vendar pa ne moremo nastopiti proti enodušnemu ogorčenju, ki so jo povzročili pri celem našem narodu po nezaslišanem trudu in zmagoslavju zmagah poskusih naših zaveznikov, ki so hoteli iztrgati v nasprotju s pravico in zapriseženo zvestobo najsvetejše sadove tega truda, teh zmag. Bolgarska nima samo pravice do Makedonije: ima tudi neizogibne dolžnosti do prebivalstva, ki je bilo vedno bolgarsko in ki hoče tako ostati za vsako ceno. In Vaše veličanstvo se blagovoli spominjati, da je te dolžnosti Rusija sama skozi leta priznavala.

Odgovor kralja Petra.

Na carjevo brzojavko je odgovoril kralj Peter brzojavno. V prvem delu odgovora se zahvaljuje kralj za njegovo očetovsko skrb, da se prepreči bratovska vojna in za njegovo pozornost napram Srbiji in Jugoslovanom. V drugem delu natančno pojasnjuje, da zahteva življenjski interes Srbije, da pripade glavni del, od srbske armade osvojenega ozemlja, Srbiji. Poudarja se, da bo Srbija pri tem ostala, četudi bi po razsodbi Rusije ne bil priznan južni del Makedonije Srbiji. V tem slučaju bi v deželi nastalo razburjenje, ki bi onemogočilo mirni razvoju, ter spravilo vlado in dinastijo v jako mučen položaj.

Pariški »Temps« poroča iz Petrograda, da smatra car odgovor bolgarskega kralja in srbskega kralja za zadosten. Sasonov bo takoj povabil ministrske predsednike balkanskih držav v Petrograd.

Nemiri v Makedoniji.

Kakor poročajo sofijski listi, so v onih delih Makedonije, ki so jih zasedli Srbi, izbruhnili resni nemiri. Bolgarsko prebivalstvo, ki so je Srbi nasiloma uvrščali v armado, so se v mnogih krajih vzdignili proti Srbom. Moštvo bolgarske narodnosti beži z orožjem v gorovje, da se bojuje proti Srbom. Resni nemiri so izbruhnili v Kruševem. Srbske čete so prihitele na pomoč slabi posadki ter cernirajo mesto.

Grški princ v Belgradu.

Grški princ Nikolaj je došel v soboto zvečer v Belgrad in je bil tri ure gost srbskega kralja, na kar je nadaljeval svoje potovanje na Dunaj. Kakor se govori, ima baje princ posebno misijo, ki naj jo izvrši v Belgradu in v Petrogradu.

Črnogorske priprave.

S Cetinja poročajo, da črnogorska vojna uprava koncentrira tri brigade proti Peči, ki naj bi imele nalogo, odkorakati v slučaju srbsko - bolgarskega konflikta v pozicije v Sandžaku, ki bi jih zapustile srbske čete.

Romunska.

Kakor se je izvedelo, se je romunska vlada pred par dnevi, ko se je konflikt med Srbijo in Bolgarsko poostiril, odločila za delno mobilizacijo. Mobilizirani naj bi bili prvi trije zbori, in kralj Karel je že podpisal zadevno naredbo, ki naj bi bila objavljena v petek.

Umor velikega vezirja.

Po dve- in triurnem streljanju na že omenjeno hišo v Peri, v bližini nemškega konzulata, so aretirali tri morilce velikega vezirja, in sicer stotnika Čerkeza Kiazim beja, ognje-gaškega poročnika Ali beja in nekega Šefkija. Šefki je baje odpuščen

mornariški častnik, ki je bil znan pod imenom Šerif paša.

Potrjuje se, da so aretirali Tahir Eddina, brata Damad Salih paše in ustanovitelja entente - liberala. Klor Emin in neki sotrudnik »Ikdama« sta bila tudi aretirana. Kakor poroča »Tanin«, so upali zarotniki, vreči ministrstvo. Morilec Zia je l. 1907. umoril Albanca Mustafa, ki je umoril brata Zie. Zia je bil takrat obsojen k smrti, vendar pa se mu je posrečilo pobežniti.

Baje pa je bil aretiran tudi poveljnik čataldske armade, general Abuk paša. Abuk paša je prišel na povelje vojnega ministrstva v Carigrad, kjer je bil v poslopiju vojnega ministrstva aretiran. Abuk pašo smatrajo za voditelja ligaški častnikov. Atentator Topal Tefvik je deloma priznal. Povedal je tudi imena sokrivcev. Govori se, da bodo vsi morilci sumarično obsojeni in obešeni.

Čataldska armada.

»Kölnische Zeitung« poroča iz Carigrada: Vlada je takoj vse odredila, da postavi čete, ki se zbirajo že več dni v S. Stefanu, proti čataldski armadi, če bi ta eventualno prikoralala proti Carigradu. Spričo te možnosti so tudi zastopniki tujih vele-vlasti in pa poveljniki tujih vojnih ladij preiskali položaj in odredili vse potrebno.

Armenci.

Tripelententa bo v par dneh predložila turški vladi noto, v kateri se bo zahtevala takojšnja uvedba obljubljenih reform v vilajetih, kjer stanujejo Armenci.

Slike iz vojne.

Napisal Mile Pavlović.

VIII.

Nov naraščaj.

Vsi se ga spominjamo, vsi s spoštovanjem izgovarjamo njegovo ime. Najvdanejši svojemu poslu, najnavdušenejši v štabu dunavske divizije je bil mladi stotnik Zdravković, adjutant.

Glavno je izražal željo: da bi mi bilo dano, udeležiti se borbe in sodelovati pri velikih dogodkih.

»Želim borbo, želim zmago, želim smrt!«

Prvi dan bitke na Kumanovu je nosil raporte, da se mu je penil konj.

Opazoval je strahovito borbo in obžaloval, da mu ni dano se je udeleževati.

Padel je poveljnik polka, padel poveljnik bataljona, padli so poveljniki čet in vodniki. Treba je bilo namestnikov.

Zdravković se je sam javil in prošil za komando.

Tistega dne zvečer mu je divizijski poveljnik poveril komando prvega bataljona.

Zdravković je bil presrečen, da se bo mogel aktivno udeležiti vojne. Še tiste noči je zapustil štab in prevzel komando. Bitka ni prenehala. Drugega dne se je nadaljevala s še večjim ogorčenjem.

Poveljnik je hitel od ene čete do druge, bodril svoje ljudi in jih navduševal z ognjevitimi in rodoljubnimi besedami. Vojaki so prodirali proti sovražniku pevajoč.

Sovražnikova krogla ga je hitro našla in ga zadela v spodnji del telesa.

Rana je bila težka, nevarna, operacija riskantna, zdravnik v skrbeh. Mladi ranjenec je ležal na postelji, zrl vznemirjenega zdravnika in bolničarje, opazil njihove trudne in zaskrbljene obraze in vprašal s slabim glasom:

»Kaj pa je?«

Zdravnik se je prisiljeno nasmehnil, kakor da bi bil brezskrben in ravnodušen ter poskusil potolažiti ranjenca.

»Nič ni — ni tako nevarno, ne bojte se, gospod stotnik.«

Blag usmev se je razlil preko smrtno bledega lica plemenitega junaka. Oči so se mu ovlažile.

»Ej, doktor, zakaj me tolažite, kaj me hrabrite? Čemu to? Ne vprašujem jaz zase... Vi mislite, da je mene strah pred smrtjo. Ne bojim se smrti in nisem se je nikdar bal...«

»A pravim vam, da ni nevarno.«

»Ne vprašujem zase. Ni to glavno.«

»A kaj je glavno?«

»Glavno je to, da - li smo zmagali?«

Zdravnik je zadivljen ostrmel. Ni mogel razumeti tolike ljubezni do domovine: ranjenec, nad katerim že lebdeli sen smrti, prezira smrt, prezira življenje in ima eno edino željo, da sliši o zmagi srbske vojske.

Zdravnik jasno vidi skorajšnji konec, tragedijo tega junaka: senca smrti plava okrog postelje in polaganogasi plamen življenja, ki drhti kakor krilo ranjenega goloba v globini svetlih in pametnih oči, na čelu se pojavljajo iz znojnice drobne kapljice ledenega potu kot predznaki skorajšnje smrti. Toda očaruje ga to preziranje smrti.

To je nov naraščaj, ki razumeva svojo preprosto in vzvišeno nalogo, vse dati za srečo svojega naroda, za slavo domovine...

Zdravnik je zamahnil z roko in okrenil glavo na stran, da bi smrti posvečen junak ne opazil njegovih solznih oči.

»Sovražnik beži v paničnem strahu, naši ga preganjajo!...«

Ranjenčevo lice je oblila rdečica, oči so se mu zaiskrile v čudnem sijaju.

»Sedaj mi je lahko...«

To so bile poslednje njegove besede.

Umril je z usmevom na ustnicah.

Štajersko.

Iz Trbovelj. Iz obrtniških krogov smo dobili dopis, v katerem se prav ostro grajajo nekateri nedostatki in razvade, ki delajo škodo domačim obrtnikom in davkoplačevalcem. Tako je bilo sklenjeno v občinskem odboru, da smejo ostati potovalni cirku-si, kino - gledališča in enaka podjetja, ki niso v domačih rokah in imajo od njih dobiček tujci, najdalje 48 ur v kraju, a sedanjí kino ostane celih 14 dni! Dalje se v »Delavskem domu« prodaja pijača tudi nečlanom, dasi je gostilna samo za člane. Po hiši hodi toliko krošnjarjev, da jih kar mrgoli in bi človek mislil, da je v Trbovljah vsak dan sejm. Domači gostilničarji in trgovci naj pa žive od zraka in božje besede. Priobčujemo glavne očitke iz omenjen. dopisa, da se napravi red, kjer je mogoče in ne bo nepotrebne nezadovoljnosti.

Iz Celja. (Stavbne reči.) V Celju popravljajo, oziroma delajo nov strop na drugo nadstropje rotovža. Dosedanji strop je namreč sprnil, ker je streha nad njim neumestno izdelana. Na sredi rotovške hiše imamo namreč proti nemški cerkvi v strehi velik nos, streha je vzbočena kvišku v velikem trikotu in ob nali-vih dežja, posebno pa ob talitvi snega zaostaja voda po žlebovih med omenjenim vzbokom in glavno streho, prejedava žlebove in premaka v sobe. V onem vzboku (»frontispicu«) je stolpič za javno uro in menda ravno ta ura je kriva, da mestni očetje vzboka in stolpiča ne poderejo in ne napravijo strehe, kakor je na navadnih hišah, v eni ploskvi skozi celo dolgost hiše. Zdej, ko se ravno strop pod onim vzbokom in stolpičem obnavlja, izpolnujemo samo svojo častniškarsko dolžnost, ko opominjamo celjski mestni urad, oziroma odbor, da odpravi oni nos z uro in stolpičem na sredi severne strani rotovške strehe. Ura je tukaj popolnoma brez potrebe, ker je ravno nasproti javna ura na nemški cerkvi, ki bi se zdej, ko bo ta cerkev v kratkem električno razsvetljena, dala ponoči prav po ceni razsvetliti. Ako streha na rotovžu ne bo pretrgana z onim nosom in žlebovi zraven njega, ne bo mokro-ta drla skozi streho. — Omeniti moramo tudi stavbo novega mostu čez Savinjo. Glasilo mestnega odbora je objavilo poziv, naj se oglasijo Celjani z nasveti, kje naj bi stal novi most iz mesta na Breg. Pisu te vrstice se zdi prostor za ta most najbolj pripraven iz Rakuževe ceste na cesto iz parka proti Liscam. Tukaj ni treba kupovati ali reševati nobene hiše, tudi drugega poslopja ne. Na južnem koncu Rakuževe ceste in na nasprotnem bregu Savinje se postavita krepka podzidka (glavi) in most se da morebiti izpeljati v enem boku. Glejte solkanskega! Potem pa se odpre Karolinska ulica za vozove, cesta v parku se dobro nasuje in promet gre sam ob sebi tudi od severa proti jugu in nasprotno. Brv od grofije v park postane nepotrebna in se postavi na mesto sedanjega kapucinskega mostu. Glavni trg in sejm na njem je oproščen vozov, farna cerkev pa tudi ropota. Novonastale hiše pod Liscami in Savinji dobe tudi mnogo krajšo in lažjo zvezo z mestom in leš, listje, nastel itd. se tudi ne bo vozil več skozi sredo mesta.

Iz Ptuj. Na slavnostnem zborovanju ob priliki 50letnice tukajšnjega nemškega pevskega društva je imel veliko besedo ptujski protestantski fajmošter Winkelmann. Izustil je med drugim tudi te - le smeje besede: »Strašilo velikosrbske države, ki hoče Nemcem zapreti pot do modre Adrije in čije meje bi segale do Lipnice, plava v velikanski in grozni obliki po zraku. Zadnji, odločilni boj Nemštva je pred vrati in ptujsko pev-

ska društvo bo stalo takrat na svojem mestu in gromovito zapelo bojno pesem kakor vitez Taillefer. Vzdignili bomo svoj meč in razvili nemške zastave ter šli z nemško pesmijo v boj. Heil nemški pesmi in nemškemu meču. Heil, heil!« Ta fajmošter je očividno čisto pozabil, da stoji na — avstrijskih tleh. In pozabil je tudi, da, kar se boja pijanih ptujskih german-skih pevskih bratov proti srbskim strahovom tiče, je od veličastnega do smešnoklavernega samo en korak.

Iz Gradca. Neko tukajšnje slovensko društvo — naslov je na razpolago — je poslalo potom poštno nakaznico v četrtek, 12. junija v Maribor denar. Kraj Maribor je bil označen na nakaznici razločno v slovenskem jeziku. Ali glej, čudo! Pri oddaji nakaznice, oziroma vplačila zneska na pošti v Gradcu, filialka Beethovenstrasse, se je obrnila tam poslujoča, postarna poštna uslužbenka na stranko z vprašanjem: Was ist das, Maribor? Ist das noch in Österreich? (!) Na prijazno strankino pojasnilo, da je Maribor, nemško Marburg, večje mesto, ki leži na Spodnjem Štajerskem, je odgovorila rezko listaje po katastru: Der Ort Maribor kommt bei uns nicht vor! Potem pa je pri izvrševanju svojega posla jezno mrmrala pred-se: Graz ist doch eine deutsche Stadt und kommen alleweil solche (slovenische) Anweisungen vor. Žalostno, a resnično! Slovenci tvorijo glasom statističnega izkaza eno tretjino vseh prebivalcev na Štajerskem, a vkljub temu v glavnem mestu dežele poštni uradniki ne vedo, kje leži Maribor, ki je notabene še dvojezično mesto in le nekaj železničnih postaj — 65 km oddaljeno od Gradca. Toliko znanja slovenskih imen na domačih tleh bi se pa vendar moralo tudi od nemških uradnikov zahtevati, to vsaj od takih mest kot je Maribor. Naravnost sramotno je, da si morajo pustiti dopasti stranke tako šikaniranje od poštnih uslužbencev. Kot šikaniranje se sme nazivati ta slučaj; to vprašanje je bilo že radi tega neopravičeno, ker se je vendar prezentirala nakaznica, ki je veljavna le za promet v tuzemstvu. Smelo pa smem trditi, da je vprašala v tem slučaju uslužbenka zgolj iz jeze nad slovenskim naslovom in je hotela s tem stranko le vžaliti, vsaj ta vtisk je napravilo njeno nejevoljno mrmanje in navedena opazka, ki je bila že sama na sebi žaljiva. Pri tej priliki bodi omenjeno, da se mi je dogodilo na istem poštnem uradu pred nekaj tedni, da, topot pa druga uslužbenka, ni vedela kje je Ljubljana! Ker se slični slučaj pogosto ponavljajo in ser tozadavne tožbe od Slovencev večkrat slišijo, se s tem slav. poštna uprava na to opozarja in prosi, da napravi enakim nedostatkom konec.

Drobne novice. Umril je nemškutarski tajnik nemškutarskega okr. zastopa v Ptuj, Anton Pengou, star 61 let. — Na mariborski gimnaziji se vrše ustmeni zrelostni izpiti od 7. do 12. julija ter 14. in 15. julija. Abiturijentov je 60 in 1 ekster-nist. Izpitni komisiji bo predsedoval vladni svetnik Andrej Gubo. — Dr. Korošec in dunajske Zid-nje. »Sloga« ima v svoji zadnji številki sledeče »izvirno poročilo« z Dunaja: Državni poslanec dr. A. Korošec se letos ni udeležil židovskega majevega korza v Praturu. Govori se, da so tudi tukajšnje mlade Židnje prišle na to, kar je dr. Verstovšek že pred devetimi leti trdil v »Domovini«, da je namreč dr. Koroščevo politika skozinsko »zlobna in perfidna«. Morda so ostrašile dr. Korošca slabe dr. Krekove skušnje s Kamilo Theimer in posledice dr. Benkovičevega izleta na tržaški pustni korzo. — Birmovanje se vrši v dekanatu Stari trg pri Slovenjgradu sledeče dni: 21. junija v Št. Ilju, 22. junija v Starem trgu, 23. v Slovenjgradu, 24. in 25. v Šmartnem pri Slovenjgradu, 26. v Pamečah. — O sleparjih z lurškimi čudeži je predaval te dni nemški zdravnik dr. Aigner iz Monakovega v Ljubnem na Zg. Štajerskem, v Gradcu in Maribou. — Pri nadomestnih deželnozborskih volitvah v mestnem volilnem okraju Murau na Zgor. Štajerskem bo kandidiral »neodvisni« klerikalec pl. Pantz proti nemškemu nacijonalcu Dermutzu. — Prememba uradnih ur pri davkarijah. Od 1. julija t. l. naprej se bodo začasno opustile popoldanske ure za vplačilo davkov pri davkarijah v Celju, na Vranskem, v Šmarju pri Jelšah, na Laškem in v Gornjem gradu. — Moškega utopljenca je vrgla Drava na prod pri Marburgu. Pravijo, da je to železniški uradnik Kovač, ki je izginil iz Št. Vida ob Glini. — V Mariboru je ustanovil zopet neki Carnelli avtotaksi - podjetje. Vozila bodeta dva avtomobila.

— Čudna zabava. Neki pek na Polzeli se je zabaval s tem, da je štirim svojim psom nalil terpentina zadaj v črevo, vsled česar so živali zbolele in strašno trpele. Okrajno glavarstvo ga je za to mučenje živali obsodilo na 20 K globe.

Koroško.

Ustrelil se je s samokresom v Mozirju 35letnik kolar Avgust Egartner. Vzrok samomora še ni znan. Trdijo pa, da je izvršil Egartner samomor zaradi slabih finančnih razmer in zaradi družinskih preprirov.

Nasilni agent. K neki vdovi v Beljaku je prišel neki nemški agent in je ponujal razne slike. Med pogovorom s hčerko vdove je doznal, da je hčerka sama doma. Postal je nasilen in jo hotel posiliti. Dekle je klicalo za pomoč. Prišli so sosedje, ki so nasilnega agenta prepodili, toda prijati ga niso mogli. Mož je pobegnil, iščeta ga policija in orožništvo.

Ubegli morilec. Iv. Ebner, ki je pripoznal, da je izvršil umor v Brücklu, je pobegnil iz celovške blaznice, kamor ga je oddalo deželno sodišče, da se preišče njegovo duševno stanje. Na begu ga je srečal neki delavec, ki ga je spoznal. Hotel ga je ustaviti, toda Ebner ga je nasilno odrinil in bežal dalje. Dotični delavec je obvestil takoj policijo in orožništvo, in Ebnerja so še tisti večer zopet prijeli. Oddali so ga deželno sodišču.

Primorsko.

Bratski objem tržaških Nemcev in italijanskih kamorašev in irendentov je vzbudil veliko pozornost ne samo pri Slovencih, marveč tudi pri pametnih Nemcih po celem Primorju. Odločno proti temu nastopu tržaških Nemcev so nastopili pred vsemi Nemci v Pulju, ki boljše uvidevajo, kako brezstidni in nesramni nasprotniki so Lahji ne samo Nemcem, marveč vsakemu drugemu življu ob Adriji in na kakšen način in s kakšnimi sredstvi hočejo uničiti vse, kar ni laško. Nastop tržaških Nemcev, ki so svoj nemški koleselj v Trstu tako strašno zavozili, so poskušali opravičevati na vse možne načine že nekateri nemški listi. Toda to se jim ni obneslo. Tržaški Nemci so in ostanejo bratje laških bratcev, laške kamore, družbe, ki jo je označil nemški list v Pulju kot stranko, ki je dosedaj še največ škodovala ne samo Nemcem, marveč tudi Slovencem, kot stranko, ki se ne sramuje nastopati javno s ljudmi, ki so vse prej kot Avstrijci, ki organizirajo pomoč Garibaldištom in ki skrbno in nežno pod laškimi praporom goje češčenje gotovih elementov kot so Oberdank, Pavlič itd. Sedaj so priskočili v opravičbi tržaških Nemcev na pomoč nemškim listom tudi gotovi laški listi. Oglasila se je »Tribuna« v Rimu, ki se za tržaške gospodarske in politične zadeve v Trstu vedno zanima, in piše povodom tržaških volitev glede zveze Italijanov in Nemcev med drugimi sledeče: Ta sklep Nemcev ima velik pomen in se ne sme presojati kot kaka lokalna volilna epizoda. Ta sklep kaže, da se Nemci v Trstu zavedajo (?) nevarnosti, ki jo tvorijo za Lahe v Trstu Slovenci in le vsled tega in v srhu uničenja slovenske moči so se tržaški Nemci lojalno zvezali z Italijani, da skupno branijo Trst. Ta nastop tržaških Nemcev bo imel po mnenju tega lista vzratni pomen in bo vplival dobro na medsebojne odnose Avstrijci in Italije. — To jasno kaže na eni strani, kako težko Nemci opravičujejo svoj nastop v Trstu, na drugi pa, kako strašno se Italija zanima za Trst in kako skrbno čuva in goji v avstrijskih laških mestih laški živeli.

Pomanjkanje vode. Iz Gorice poročajo, da trpi mestno prebivalstvo strašno na pomanjkanju vode. Mestni vodnjaki dajejo prav malo vode, še manj pa vodovodne napeljave v zasebne hiše. Studenci, ki preskrbujejo mesto z pitno vodo so silno upadli in jim grozi, če vstaja suho vreme, nevarnost, da se popolnoma posuše. Še več kot goriško meščanstvo pa trpe na pomanjkanju vode deželani. Vsi nasadi so skoro uničeni, edino vinska trta se drži dobro in bo, če je ne pobije toča vsaj delno pokrila vso drugo škodo, ki jo je povzročila suša.

Zagrizenost laških poturic. Pred kratkim je umrla v tržaški bolnišnici žena g. Škilana. Na mrtvaški oder je položil mož venec s slovenskimi trakovi. Ena njegovih hčerk, ki je zatajila svoj materni jezik in postala zagrizena Italijanka, je v mrtvašnici strgala vpricho več oseb in njenega očeta ta venec raz ogledala. Navzoči so bili silno razjarjeni. Toda ostali so mirni. Njen oče

ji je samo rekel: Če si že odpadnica, spoštuj vsaj spomin svoje mrtve matere na mrtvaškem odru, javno pred svetom. S takimi elementi delajo, s takimi kreaturami se jacišo tržaški Italijani.

Tržaška porota. Danes se vrši obravnava proti Jakobu Hriščaku iz Sv. Magdalene spodnje, ker je umoril pred kinematografom pri Sv. Jakobu uslužbenca kinematografa Italijana Leonarda Cassano.

Laško-avstrijski ponarejalci denarja. Pred nekaj dnevi so aretirali v Padovi na Laškem več oseb, ki so člani velike družbe laško-avstrijskih ponarejalcev denarja. Posebno pridno in delj časa so tudi uspešno razpečavala ti ljudje ponarejene dvajsetkronske bankovce v Trstu in Gorici. Aretacija se je izvršila vsled obsežnih obtožb tržaške policije. Tudi v Trstu se je izvršilo več aretacij. Med drugimi so aretirali tudi drožišta H. Grego v Trstu, pri katerem so našli veliko zalogo razne zlatnine. Grego je trdil, da je kupil to zlatnino od dveh neznancev v Benetkah. Preiskava je dognala, da je ta zlatnina ukradena. Preiskava je tudi dognala, da je bil sedež laško-avstrijskih ponarejalcev denarja v Padovi, kjer so aretirali 9 članov te družbe, v Trstu pa 6 članov.

Marogasti legar. Pri bolnikih v pomorskem lazaretu v Trstu se je pokazalo izboljšanje njihovega stanja. Pri nekem Lloydovem parniku v tržaškem pristanišču so ustavili nenadoma izlaganje, ker je obolel eden mornarjev za marogastim legarjem. Preiskali so ostalo moštvo, našli so je zdravo in parnik je dobil libero pratio. — Kakor smo že poročali je umrl v Dalmaciji en mornar posadke parnika »Vorwärts«. Vse osebe, ki so prišle z njim v dotiko so ostale zdrave, samo župnik, ki ga je pred smrtjo previdel, je obolel, Vendar pa je njegovo stanje zadovoljivo in zdravniki upajo, da bo okrevl.

Pogreznen valolom. V pristanišču v Poreču se je pogreznil del valoloma v izmeri 6 m. Valolom je bil zelo slabo zgrajen in so že delj časa pričakovali, da se pogrezne.

Nemški vagabund na jugu. Orožniški stražmojster Kranjčič v Kotoru je aretirjal v okolici nekega Karla Klinksieho, doma iz Vorbecka pri Essenu ob Ruri na Renskem. Ta mož blodi že več kot 8 mesecev po južnoavstrijskih deželah in je bil nekaj časa tudi v Črni gori. Na vesti ima nebroj zločinov, posebno nasilstev proti ženam in otrokom črnogorskim po raznih vaseh, kjer so odšli možki na boj proti Turčiji. Stražmojster ga je aretirjal na povratku in sicer vsled poziva avstrijskih in tudi črnogorskih oblasti. Tega nemškega junaka so izročili okrožnemu sodišču v Kotoru, ki je uvedlo proti njemu obširno in zelo obsežno preiskavo.

Demisija reškega župana. — Nezaupnica Tiszovemu ministru. Reški župan dr. Franc Vio je, kakor smo že poročali, demisijoniral. Vsled tega je prišlo v seji občinskega sveta reškega do silno burnih prizorov. Župan trdi, da je demisijoniral zaradi izgona bivšega podžupana Bačića in zaradi uvedbe državne obmejne policije. Zborovalci so sprejeli po dolgih burnih debatah resolucijo, v kateri se protestira odločno proti uvedbi ogrskega jezika kot sodnouradnega jezika. Jako ostro so napadli zborovalci tudi guvernerja Wickenburga.

Dnevne vesti.

»Narodna tiskarna« je imela v soboto pod predsedstvom župana dr. Tavčarja svoj redni letni občni zbor, ki je soglasno odobril predložene računске zaključke in poročilo o društvenem delovanju v minulem letu. V upravnih odbor so bili izvoljeni gg.: dr. Ivan Tavčar, predsednik, dr. Alojzij Kokalj, podpredsednik, M. Malovrh, dr. Vladimir Ravnihar, Viktor Rohrmann, dr. Karol Triller in dr. Fran Windischer. V revizijski odbor so bili izvoljeni gg. dr. Janko Kersnik, Ivan Knez, Robert Kollman, Lad. Pečanka in Urb. Zupanc.

Dr. Triller nam piše: Stojoč slej ko prej nepremično na načelnem stališču, preciziranem v moji izjavi z dne 4. junija, zapostavljam v ostalem, pokoren prepotrebni strankarski disciplini, svojo voljo soglasni želji strankinega vodstva ter umaknem odložitve deželnozbornskega in občinskih mandatov. Obenem prosim slavni eksekutivni odbor in ugledna napredna politična društva, da blagovoljno sprejeti mojo najvdanejšo zahvalo na izkazanem mi zaupanju. — V Ljubljani, dne 15. junija 1913. — Dr. Karel Triller.

V deželni odbor je mesto odstopivšega dr. Trillerja začasno vstopil njegov namestnik dr. Novak. — »Slovenec« je to v soboto naznanil z megleno notico, v kateri hoče menda tako od daleč dati razumeti, kakor da je dr. Novak v kaki zvezi z znanimi sirovimi napadi proti dr. Trillerju. O tem med razsodnimi ljudmi seveda še govora ni. Dr. Novak bo prav vesel, da pri prvi priliki odloži breme deželnoodborniškega mandata.

Iz deželnega odbora. Seja dne 14. junija 1913. Deželni glavar poroča, da je deželni odbornik dr. Karel Triller odložil svoje mesto; s toplimi izrazi priznanja poudarja deželni glavar, da je dr. Karel Triller opravil svoj deželnoodborniški posel nad vse vestno in marljivo, da je pri vsi objektivnosti, s katero se je odlikoval, znal vsikdar do skrajnosti varovati in zastopati opozicijsko stališče narodno - napredne stranke, pri tem pa s svojimi sposobnostmi ter vztrajnim delom služil deželi v korist, za kar mu izreka zahvalo ter predlaga, da se ta njegova izjava zabeleži v zapisnik. Z odobravanjem soglasno sprejeto. — Nato konstatira, da je vstopil namesto dr. Karla Trillerja kot namestnik deželnega odbornika dr. Fran Novak. — Za provizornega strokovnega učitelja na grmski šoli se imenuje Franc Malasek, za suplenta pa Ladislav Golmajer. — Za namakanje sveta v Snerbijah in okolici, kateri je vsled regulacije Save zmanjkalo vode, se sklene potom stavbenega urada potrebno ukreniti. Za pouk k poslovanju posredovalnih uradov se sklene izdati poučno knjigo. Županstva naj se primerno opozori na sedanje malo ugodne, brezupne posledice izseljevanja v Egipt, oziroma Ameriko. Rešijo se razne prošnje za podpore, ustanove za kopalnišča itd. Vodovod v Mostah bo stal 92.000 K. Dežela prispeva 30%, državo se prosi za dovoljenje, da se sme takoj pričeti z delom, predno je rešena prošnja za državni prispevek. Dela za zgradbo korekture okrajne ceste Ivančna gorica-Muljava oddajo se na podlagi ofert po dogovoru s stavbnim uradom za 39.221 K 33 h družbi I. kranjskemu podjetju v Ljubljani. Troški za osuševanja barja in regulacijo Ljubljance se utegnejo prekoračiti za 1.900.000 K. Naprosi se lastnik zajezilne naprave, glavni močvirski odbor, oziroma komisija za osuševanje barja, da dovoli deželi izključno souporabo zajezilne naprave za deželno elektrarno proti temu, da sklepe dežela zakon, po katerem bo dežela prispevala k prekoračenju proračuna za usuševanje barja v isti meri kakor k prvotnemu proračunu. V zmislu § 8. zakona z dne 15. maja 1872 št. 16 se namreč lastnika zajezilne naprave ne more prisiliti k dovoljenju souporabe te zajezilne naprave.

Dr. Fran Novak nam sporoča, da je strankam v deželnem odboru na razpolago vsako soboto od 11. do 12. ure.

Delo kranjskega dež. odbora v znanstveni oceni. V nekem nemškem listu je izšel članek o nameravanih električnih napravah deželnega odbora. Spisal ga je inženir Tschermak, »Slovenec« pa ga je toliko bolj vesel, ker je ta inženir prvi in doslej edini strokovnjak, ki se je izrekel za akcijo deželnega odbora in ki je našel, da je dr. Lampe imeniten mož. Ne vemo, kdo je inženir Tschermak in tudi njegovo razpravo poznamo samo po tem, kar poroča o njej »Slovenec«, toda že priznanje, da je spisal svoj članek na podlagi poročil deželnega odbora, zadostuje popolnoma. Kdor piše na taki podlagi, kdor zajema vse svoje informacije iz poročil deželnega odbora, pa morda še kranjske dežele ne pozna, ta sploh ni v stanu kaj objektivnega pisati. Kakor se vidi iz »Slovenca«, ta inženir Tschermak sploh ni spisal strokovnega članka, nego samo poveličanje deželnega odbora in dr. Lampeta, take nekritične in nestrokovne razprave pa ne morejo imeti pomena, tudi če niso naročene.

Mizerno glasilo »Učiteljske tiskarne« je bilo v zadnji seji izvrševalnega odbora soglasno obsojeno. Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke, torej najvišja inštanca v stranki, je obsodil »Dan« in je tudi sklenil zahtevati od »Učitelj. tiskarne« — jasnosti. Kakor se vidi, se »Dan« kar noče sprijazniti s tem, da je bila v izvrševalnem odboru izrečena nad njim soglasna obsodba. Doslej sploh ni drugega delal, kakor da je metal stranki polena pod nogo in da je delal v stranki zdražbe in razprtije in to vse samo, da bi vzbujal senzacijo in lovil odjemalce. Za obsodbo v izvrševalnem odboru se revanžira s tem, da skuša vojsko g. Theimerjeve proti dr. Šusteriču in

klerikalni korupciji osmešiti in kompromirati. Ni se še oglasila v slovenskem časopisju ženska, ki bi bila s tako odločnostjo in hrabrostjo nastopila zoper mogočno stranko, razkrila s tako sigurnostjo in prepričevalnostjo največje tajnosti iz klerikalne stranke ter podila klerikalne pravke tja, kamor se z vsemi silami branijo stopiti, pred sodišče. Vse, kar je Theimerca pisala, hoče dokazati pred sodiščem. Javno zahteva, naj jo klerikalci tožijo in sama je vložila tožbo ter ponudila vse dokaze za svoje trditve. Klerikalci se kar zvijsajo pod njenimi udarci in gotovo je, da morajo izginiti različne osebe iz politične javnosti, če doprinese Theimerca pri sodišču dokaz za svoje trditve. Od lista, ki pravi da vodi boj zoper klerikalno korupcijo, bi bilo v najslabšem slučaju pričakovati, da počaka na sodno obravnavo in potem izreče svoje mnenje o Theimerici in njeni akciji. A »Dan« je drugače storil, dober teden je vpil, da je dr. Triller oškodoval Theimeričino akcijo, zdaj pa, ko je Theimerica sama povedala, da ni tako in da je glasovalec dr. Trillerja nič ne ženira, sedaj pa pravi »Dan«, da na razkritja Kamile Theimerjeve nič več ne da in da so klerikalci Kamilo Theimerjevo prav sodili, pa naj sodišče o njenih razkritjih razsodi tako ali tako. Velika in znamenita je »Danova« neumnost, ali da nima sploh nobene meje, tega do danes nismo vedeli. Na srečo je pač popolnoma vseeno, kako preminja »Dan« svoje nazore o Theimeričinih razkritjih in o pomenu dotične sodne obravnave; mi smo »Danovo« postopanje samo približali, da vidi vsa javnost, kako se pri »Danu« združujeta stupidnost in zloba na oškodovanje vsake stvari, ki patronom okrog tega mizernega lista ni po volji. Za razkritja g. Theimerice se »Dan« skoro ni zmenil, še toliko ne, kakor »Zarja«, ker njih pomena še pojmlil ni; šele ko je prišla prilika za gonjo zoper Trillerja, jih je začel izkorističati, pa ne zoper klerikalce, nego zoper napredno stranko, in sedaj, ko je s svojo gonjo pogorel, pa proglasa, da razkritja nimajo nobenega pomena in da so klerikalci Theimerico prav sodili, ko so rekli, da je nor. In tak list hoče koristiti napredni stvari in voditi boj zoper klerikalno korupcijo?

Z občnega zbora »Glavne posojilnice« poroča »Slovenec«, da se je neki »liberalni odvetnik« zaganjal v državnega poslanca dr. Ravniharja češ, da ta ni storil nobenega koraka za kako državno pripomoč v korist asanacije »Glavne posojilnice«. Ne vemo, je li res kak »liberalen odvetnik« napadel ljubljanskega državnega poslanca, ako pa je res, potem bi dotičnemu interpellantu likvidacijski odbor »Glavne posojilnice« lahko pojasnil, da je do sedaj državni poslanec storil še vse korake, za katere ga je bilo naprosilo to zasebno podjetje. Kolikor nam je znano, je posredoval na čelu neke deputacije pri kranjski deželni vladi zaradi nakupa g. Pavšlerju pristojnih vodnih pravic. Dalje je interveniral v finančnem ministru za ugotovitev neke prošnje za znižanje pristojbin. Prošnjo za državno pripomoč pa je likvidacijski odbor, če se ne motimo, s posebno deputacijo sam zastopal pri centralni vladi. To pa je bilo takrat, ko dr. Ravnihar še ni bil državni poslanec. V tisto dobo še je tudi padla rešitev prošnje. Ni nam znano, je bila kasneje vložena še kaka prošnja. Gotovo je, da se državnega poslanca ni naprosilo za nobeno tozadevno posredovanje. Sedaj naj nam pa »Slovenec« pove, kaj še so storili njegovi poslanci v tem oziru? Njegovi pristaši so ravno tako udeleženi pri »Glavni posojilnici«, kakor pristaši drugih strank. Lahko rečemo, da še v mnogo večji meri, zlasti če vpoštevamo milijonski dolg njihovega pristaša gosp. Pavšlerja. Zopet in zopet pa nam je poudarjati, da »Glavna posojilnica« ni bila nikako podjetje naše stranke, kar že dokazuje imenik članov. Prepričani smo vzlic temu, da bo poslanec dr. Ravnihar brez dvoma na razpolago, ako bo potreba kakega posredovanja pri centralni vladi, seveda ako se ga bo pozvalo v to in ako, ter kadar se bo moglo priti s konkretnimi predlogi.

Jugoslovanski akademiki v Pragi in bolgarski akademiki v Sofiji. Na brzojav, katerega je poslalo jugoslovansko dijaštvo v Pragi metingu bolgarskih akademikov v Sofiji, je prišel sledeči brzojavni odgovor: Zahvaljujemo se za srčne bratske besede o priliki našega mitinga. Bolgarska mladina je vedno podpirala misel jedne ali odkritosrčne balk. zveze, ne da bi bili odkodovani nacionalni ideali njenega naroda. V doseg tega je ona vedno podajala roko srbski mladini, delovala za zblizanje in jednoto vseh balkanskih akademikov ali danes je zaračarana, ker vidi da ugrabljajo zaveznički

čisto bolgarske oblasti v Makedoniji, katere so Srbi oficijelno in po pogodbi priznali — na način ki ga zgodovina ne pozna, ne da bi srbska mladina protestirala. Zato se nahajamo pred delom naših zaveznikov, katero preseneča s svojo krutostjo pri dosegu končnega cilja. Leta 1885. ko sta se severna in južna Bolgarska združile so bili to bratje Srbi, kateri so nam hoteli z vojsko to zabraniti. Leta 1905. sprejelo je bolgarsko sobranje pogodbo o carinski jednoti s Srbi, ali bratje Srbi so prodali to pogodbo za svoje interese neprijateljem Slovanstva. Danes ko se na tak način tepta pogodba, katere je bila za podlago zveze in doseženih uspehov, se obračamo k Vam da bi bili strogo pravični v svoji sodbi. Bolgarski narod nikdar ne želi vladati tuje m. K Srbiji je bilo pripojeno 10.000 km² bolgarske zemlje po berlinskem kongresu. Sultan sam je pripoznal dve bolgarski eparhiji — niško in pirotsko. V strahu za narodno bodočnost od zdaj nikomur ne moremo dovoliti, da bi segal po naši narodni blaginji; posebno danes ne, ko nepristranska zgodovina pripozna da je turško vladarstvo bilo zlomnjeno, hvala krvi 87.000 Bolgarov padlih pod turškimi svincem in hvala milijardskim žrtvam, katere bodo dolgo podkopavale naše narodno bogastvo. Kot slovenska mladina moramo mi vsi rasti in se krepiti z idejo narodne samostojnosti, v kateri je jamstvo slovanske jednote. Bratski pozdrav z Balkana, Za meting: Robov, Andrejev, Hrelapanov, Nemkov.

Südslavische Rundschau je v svoji največji številki priobčil članek o vojski g. Kamile Theimerjeve proti dr. Šusteriču.

Arbeiter Ztg. je včeraj priobčila članek »Aus der Häuslichkeit der slovenischen Eucharister«. V tem članku pojasnjuje vojsko g. Theimerjeve proti dr. Šusteriču in prijavlja dobesedni prevod odprtega pisma, ki ga je g. Theimerjeva spisala na navlovskega ministrskega predsednika grofa Stürgkha.

Umrla je v soboto 14. rožnika na Opekarski cesti št. 11 v Ljubljani spoštovana in priljubljena gospa Ljudmila Ham, rojena Marinko, po težki, mučni bolezn. N. v m. p.!

Nogometna tekma. Včerajšnja nogometna tekma je končala s presečenjem; nepričakovano je zmagalo drugo moštvo »Ilirije« nad prvim s končnim rezultatom 2: 0. Sicer res ni bilo prvo moštvo vsled nenadoma nastalih zaprek kompletno, vendar pomenja ta uspeh za drugo moštvo lep napredek, za prvo pa je dobra šola. Ako namreč hoče ostati še nadalje na vodilnem mestu, je treba pri njem korenite spremembe v načinu vaj itd. Sploh je včerajšnja tekma pokazala, kaj se lahko doseže, ako ima moštvo odločno napadalno vrsto. Še tako lepe kombinacije, še tako dobra tehnika ne dovede do uspeha, ako odreče v zadnjem trenutku pred nasprotnikovimi vrati odločnost in sigurnost. Najmanj pet prilik je napadalna vrsta prvega moštva zamudila; dve 12 gardovki in 3 streli iz neposredne bližine vrat so šli namesto skozi vrata mimo vrat. Sicer je bilo prvo moštvo skoraj skozi celo tekmo v premoči, igralo se je pretežno v polju drugega moštva, toda kaj pomaga vse to, ako se prilik ne izrablja. Drugo moštvo se je le nekolikokrat moglo navaliti na nasprotna vrata, toda vselej je postalo nevarno, dvakrat celo zmagonosno. Tempo spočetka ni bil posebno živahen; še-le potem, ko je doseglo drugo moštvo za se prvi goal, je postala igra živahnejša, ker si je prvo moštvo prizadevalo zenačiti; proti koncu druge polovice pa se je igralo tako živahno in s tako vneto, kakor tega v Ljubljani nismo vajeni gledati in bi bilo le želeto, da se igra vedno s takim temperamentom. Se na eno napako prvega moštva hočem opozarjati, ki se mi zdi zanj usodepolna in ta je, da si pusti diktirati od nasprotnika tempo, namesto da bi skušalo vedno že takoj spočetka v tem oziru vlogo zamenjati. Nadejamo se, da drugi popravi prvo moštvo ta občutni poraz. — Gledalec je bilo razmeroma malo. Tekmo je vodil kot sodnik g. Mencinger.

Ljubljanski javni nasadi in parki so ravno sedaj v najlepšem cvetju. Vse plava v pestrobodem cvetnem krasu. Zlasti park pod Tivolijem in oni na Slovenskem trgu pred justično palačo nudita sprehajalcu prijetno očaranje z nebrojnim številu najlepših vrtnic, ki so zastopane v najrazličnejših vrstah. In ta prijetni vonj, ki ga širijo jasminovi grmiči, vsi beli in se ziblajo, kakor odeli v belo snežno odejo. Prav lične nasade ima tudi Trubarjev park. Mnogo cvetja se vidi tudi po raznih zasebnih predvrtih in vrtovih — samo na balkonih in pomolih je — če odsejemo nekaj razveseljivih izjem — vse golo in prazno. In vendar napravi mično cvetje največji vtisk na sicer pustem in mrtvem zidovju. Vreme je ugodno in cvetice ravno sedaj

izvrstno uspevajo. Kdor le količkaj more, naj okraši svoja okna in svoje balkone z zelenjem, grmičevjem in cvetjem.

— V izloženem oknu Ljubljanske kreditne banke se nahaja srečka ljubljanska, ki je bila izžrebana 2. januarja t. l. z glavnim dobitkom 50.000 kron.

Znana Koširjeva posest na Brodu pri Tacnu pod Šmarno goro je prešla pred dobim tednom v druge roke. Kupil jo je baje za Zadružno zvezo v Ljubljani Janko Traven, tisti gospod, ki glasom »Catalogi cleri...« kapljuje pri Sv. Petru, biva v tamokšnem župnišču in vleče tam kaplansko plačo, — v resnici pa niti ne stanuje v fari, nego opravlja dobičkanosni posel nekakega ravnatelja pri Zadružni zvezi na Dunajski cesti. No, danes je že vsak šušnar strokovnjak in ravnatelj! Morda bo pričel mož zdaj tudi še krčmariti, kakor popje v predreformacijski dobi, mesto, da bi molil in duše pasel. Sv. Pavel je tega kaplanka zaman učil, da duhovnik živi od starja. — Zanimivo je, da raste na imenovani posesti historična lipa, ki jo je v spomin na sokolski zlet preko Jeziče-Tacna-Sent Vida dne 28. junija 1868. leta vsadila Franja Koširjeva, oboževanka pesnika in pisatelja Frana Levstika.

Celešnikov Juri.

Iz Kranja se nam piše: V zadnjem »Gorenju« nam naš vrli predsednik »Meščanske zveze« obeta zlate čase. Godilo se nam bo kakor Izraelcem v obljubljeni deželi. On in dr. Lampe bosta naredila, da bo teklo mleko in se bo cedilo med po mestu. Mleko že teče iz Čemšenika, vsakokrat kadar je suša in se zato mora pripraviti voda. Takrat priteče v naše mesto voda bela ko mleko, sveža in okusna pa kakor lug. Sedaj dobimo pa še med. Ta se bo pa kar privedel po elektriki iz Završnice.

Umrla je v soboto ob 1. popoldne v Kranju gospa Terezija Prešeren, tašča g. notarja Antona Slambergerja v starosti 80 let.

Taj je obiskal pretečeni teden ključavničarja Sokliča v Kranju in sicer med večerjo. — Priplazil se je v delavnico, kjer se je preoblekel v bojšoj sukno, ter zamenjal svoj klobuk in tudi nekaj druge obleke pobral, ter vrgel skozi okno. — Ker so ga domači opazili, odnesel je samo pete in zgoranjor zamenjano sukno, drugega pa ni imel časa več pobirati.

Električna naprava v Češnjici je dogotovljena, ter se jo v nedeljo, dne 15. t. m. izroči prometu.

Pasji kontumac je okrajal glavarstvo odredilo v občinih Stara Loka in Škofja Loka do preklica, ker se je pojavila v neki vasi steklina.

Na idrijski državni višji realki se vrši vpisovanje v prvi razred dne 1. julija t. l. v pripravljani razred pa se bo vpisovalo samo v jeseni pred začetkom šole. Priporočamo slovenskim staršem to edino slovensko realko pri odločanju študija svojim sinovom. Cisto gotovo je, da gre tehniškim šolam danes prvo mesto in zlasti je zagotovljena slovenskim tehnikom lepa bodočnost. Idrijska realka pa je tudi v vsakem oziru moderno urejena in nudi kar največ svojim učencem. Prav dobro je prekrbljeno za manj premožne dijake, za katere so podpornemu društvu na razpolago najizdatnejša sredstva. Mesto Idrija ima dovolj in cenih didaških stanovanj na razpolago. Danes ima Idrija tudi zelo ugodno avtomobilno zvezo na vse strani in ob vsakem času. Starše z dežele pa še posebej opozarjamo na pripravljani razred, kjer dobe učenci vso potrebno predizobrazbo za vstop v prvi realčni razred brez skušnje. V pripravljalnem razredu se poučuje po posebnem učnem načrtu, ki je sestavljen tako, da podaja le one predmete, ki so potrebni za vstop na srednjo šolo. Slovenski starši, pošljite svoje sinove v idrijsko državno višjo realko.

Trpinčenje otrok je vpeljano v hrenoviški fari kot sredstvo za vtevanje veronauka. Gospodje iz Hrenovca, ki so navadno učili veronauk, imajo sedaj z agitacijo in kar je ž njo v zvezi, toliko dela, da je župnik Zupan izročil poučevanje veronauka kuratu Mencingerju iz Orehka, dasiravno je ta iz drugega šolskega okoliša. Kurat Mencinger, precej postaven gospod, uči veronauk zunaj svojega okraja v Hruševju in na Razdrtem, uči pa po srednjeveški metodi, poglavito s tem, da otroke lasa in jih na različne načine pretepa. Starši so se že večkrat pritožili, a pomagalo ni nič. Posledica tega je, da se mnogo otrok umika veronauku. Zdaj je umrl osemletni otrok iz Slavine pri Hruševju. Ljudje govorijo, da je žrtev kuratove učne metode. Ne vemo, če je govorica ute-

meljena, vsekako je pa treba, da se stvar oblastveno preišče, seveda nepristransko.

Marijina devičar in sokolski starosta? Dne 10. t. m. je bil v Zagrebu pokopan nestor hrv. str. prava odvetnik Mijo Tkalič. Pogreb je bil jako slovesen in so na grobu govorili tudi razni govorniki. Zagrebški listi poročajo, da je govoril na grobu tudi vseučiliški profesor dr. Lazar Car in sicer v imenu Marijine kongregacije. Če smo prav podučeni, je dr. Car tudi — starosta hrvaške sokolske zveze; ako smo v zmoti, smo drage volje pripravljani, to popraviti.

Kinematograf »Ideal«. Dantejev »Pekel«, velikanski umetniški film predvaja se samo še danes. Kdor si še ogledal tega, krasnih, živce pretresujočih prizorov polnega filma, naj ne zamudi prilike, ki se mu nudi le še danes. Med občinstvom vlada veliko zanimanje. Jutri senzacijska ciganska drama »Zuma«.

S trga. Danes so ženske prinesle na trg nekaj prvih letošnjih gob (lišček) in so jih prodajale malo merico po 10 v in so jih naglo spravile v denar.

Prosveta.

Vspored 1. javne produkcije gojencev Glasbene Matice v torko, dne 17. junija. 1. Burgmüller: Korčunica. Na klavir igra gđc. Polška Zupan. Sola gosp. Jos. Pavčiča, 3. razred. 2. a) Zd. Fibich: Dve pesmi b) Grieg: Sprevod prtilikavcev. Na klavir igra gđc. Marica Brenčič. Sola gđc. J. Chlumecke, 6. razred. 3. Singelee: Fantazija iz Thomasove opere »Mignon«. Na gosli svira g. Zoran Hribar. Sola g. J. Vedrala, 4. razred. 4. a) A. Dvořák: Valček, b) E. Schütt: Etude Mignon. Na klavir igra gđc. Marija Skaza. Sola gđc. J. Chlumecke, 6. razred. 5. a) Fr. Schubert: Nepotrpežljivost, b) dr. B. Ipavc: Ciganka Marija. Pesmi poje g. Erih Lilleg. Sola g. Fr. Gerbiča, 1. razred. 6. a) Grečaninov: Jesenska pesem, b) Seeling: Loreley. Na klavir igra gđc. Hana Orešek. Sola gđc. J. Chlumecke, 6. razred. 7. Moszkowski: Španski ples št. 3. Na gosli svira g. Karel Planinšek. Sola g. Vedrala, 4. razred. 8. Mozart: Sonata. Andante con variazioni, A-dur. Na klavir igra gđc. Zdenka Tomineš. Sola g. A. Trosta, 6. razred. 9. a) A. Lajovic: Cveti, cveti, rožica! b) Saša Šantel: Galebi, c) dr. G. Krek: Predsmrtnica št. 2. d) Grieg: Primula veris. Pesmi poje gđc. Cenka Sever. Sola gospoda M. Hubada, 1. razred. 10. a) Fr. Gerbič: Romanca, b) Mendelssohn: Pesem brez besed. Na klavir igra g. Rudolf Kolesa. Sola g. Fr. Gerbiča, 7. razred. 11. J. Svendsen: Romanca. Na gosli igra g. Maks Gliha. Sola g. Vedrala, 5. razred. 12. a) Grieg: Erotika, b) Rachmaninov: Scherzo. Na klavir igra gđc. Emilija Marolt. Sola g. Trosta, 7. razred. 13. Schumann: Noveleta. F-dur. Op. 21. Na klavir igra gđc. Jela Repič. Sola g. A. Trosta, 8. razred.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

V cerkvi burke uganjal. Matevž Podbevšek, 19 let star rudokop v Fohnsdorfu je prišel lansko leto v božičnih praznikih domov v Zlatopolje. Na sveti dan je šel v precej dobrem razpoloženju v farno cerkev v Podgori k popoldanski službi božji. Vsedel se je v zadnji klopi, ter salutiral svojemu sosedu. Na to se je parkrat pokrtil in odkril, se oziral nazaj in ljudem fige kazal. Ljudje so ga potisnili iz cerkve, ta pa se je vrnil k petim litanijam v cerkev ter je tako kričal in napačno pel, da so se vsi navzročji zgražali. Njegov zagovor, da je bil popolnoma pijan so pričeli ovrge. Obsojen je bil na 14 dni strogega zapora.

Dvakrat sojen. Franc Ropotar, posestnik v Zgor. Berniku je bil zaradi težke telesne poškodbe z razsodbo dne 24. decembra oproščen. Nove poizvedbe so pa do cela dognale njegovo krivdo. Položaj je bil namreč ta. Obdolženec in njegov stričnik Andrej sta gnala troje volov iz Ljubljane domov. Od vasi Skaručnice naprej, bila je že tema, se pripelje na razsvetljenem kolesu za njima Andrej Križnar, ki je dajal z zvoncev znamenje za umikanje. Ker se pa ta dva nista zmenila za opomin, je stopil Križnar raz kolo in staval Francea Ropotarja na odgovor, zakaj se mu ne umakne. Obdolženec odvrne, da se takim smrkovcem ne bo ogibal, obenem ga je udaril po glavi. Zbil mu je klobuk na tla in ga ko se je ta priklonil, da bi ga pobral, udaril z nočem tako silno po čelu, da mu je prebil čelno kost. Obdolženec tajenje pri drugi razpravi ni pomagal, ker so se našli neovrgljivi dokazi za njegovo krivdo. Sodišče ga je obsodilo na 6 mesecev ječe.

Aretrancu pomagal pobegniti. Orožniki so aretirali v Spod. Pirničah Janeza Kristana radi težke telesne poškodbe Andreja Robasa, in so ga, ker je bil begosumen, uklenili. Med tem pa, ko sta orožnika v Bačnikovi gostilni o težu poizvedovala, posrečilo se je Kristanu pobegniti. Tekel je z zvezanima rokama mimo hiše, kjer stanuje tovarniški delavec Jože Merjasec. Ta je takoj uvidel zakaj se gre, šel je za njim v gozd in mu prepilil verižico na rokah in tako pospešil beg. Obdolženec ne taji dejanja, obsojen je bil na 1 mesec ječe.

Razne stvari.

* Potres. Na južnem Ogrskem so čutili večeraj popoldne hud potres. Koliko škode je potres napravil, še ni znano. Skoro istočasno so čutili precej močan potres po celi Bolgariji. Potres je napravil precej škode. Tudi iz Bukarešte poročajo, da so čutili ta potres in da je bil še močnejši kot v Bolgariji in na Ogrskem. V več mestih in vaseh je zapustilo prebivalstvo, ki je bilo popolnoma zbegano, svoja stanovanja in pobegnili v gozde in na polja. Potres so čutili tudi v Solunu, kjer pa ni napravil nobene škode.

* Generalna stavka v Milanu. Predvečerajšnjem je bilo obsojenih v Milanu 18 obtožencev, ki so bili aretirani povodom izgedrov pri zadnji stavki kovinarjev v Milanu. Dobili so precej občutne, visoke kazni. Pri razglavitvi sodbe je prišlo v dvorani do silno burnih prizorov in vojaštvo je moralo izprazniti dvorano. Takoj nato se je vršil shod delavcev, na katerem shodu so sklenili, da prično stavkati kovinarji in uslužbenci mestne železnice. Tudi splošna zveza delavcev je sklenila, da se prične protestna generalna stavka proti ti razsodbi. Toda ta stavka se ni obnesla. Med delavci vlada nesoglasje in povsod so skoro vsi delavci proti stavki.

* Duhovnika usirenil. V Suimoni v Italiji je vdrl mestni uradnik Stopa v cerkev, kjer je bval duhovnik de Martini mašo, ter z dvema streloma ustrelil duhovnika. Stopa je potem zbehal domov ter ustrelil svojo ženo, ki jo je imel na sumu, da je imela pregrešno zvezo z duhovnikom. Na to se je sam javil sodišču.

* Izredna dobrodelna loterija. Generalno ravnateljstvo državnih loterij priredi izredno loterijo za skupne vojaške dobrodelne namene, katere žrebanje bo 3. julija t. l. Igralni spored je bogato opremljen in obsega 21.146 dobitkov v gotovini in skupnem znesku 625.000 K, med tem glavni dobitek v znesku 200.000 K, 30.000 K, 20.000 K itd. Upanja, da se kaj zadene, je torej prav mnogo. Srečke po 4 K se dobivajo po trafikah, loterijah, menjalnicah, pri davkarjih, poštah, železniških uradnih itd.

* Nemška nasilstva. Kakor smo že poročali je nameravala izdati nemška vlada izjemne silno ostre zakone za Lotaringijo. Ti zakoni so bili naperjeni v prvi vrsti francoskemu življu v Lotaringiji in so skoro popolnoma onemogočevali društveno gibanje in časnikiarstvo. Ta načrt je objavil korespondent »Frankfurter Zeitung« v Strassburgu in je bil sedaj zaradi predčasne objave tega zavratnega napada nemške vlade na Lotaringijo kaznovan na 30 mark globe, pri čemer si je sodišče pridržalo pravico za nadaljna in hujša nasilna sredstva proti dopisniku, v slučaju, da ta ne izda imena svojega zapužnika, ki ga je o tem predčasno informiral in izdal to državno tajnost, katere se nemška vlada sedaj, ko je prišla ta nakana v javnost, sama sramuje.

* Boaboniere. Na dunajskem dvoru imajo že od nekaj navado, da dobivajo po dvornih pojedinah gostje lep spomin. So to lepe bonboniere, ki so naložene na mizi v sosedni sobi in ki jih dobivajo gostje pri odhodu v spomin za svoje otroke. Pred nedavnim se je nekemu generalu prigodila nesreča, da za njega ni ostala niti ena bonboniera. Kakor hitro pa so ostali gostje opazili to, mu so nekateri ostopili del svojega plena, da bi mogel tudi general prinesiti spomin svojim potomcem. Med tem pa je prišel cesar v dvorano ter je hotel izvedeti, kako število rodbino ima general: »No, koliko pa jih imate, general?« General, nekoliko zmešan, je mislil, da ga vladar povprašuje po bonbonijerah, ter je jecljaje odgovoril: »Tri, veličanstvo. Eno od ekselence Kroatina, eno od ekselence Berchtolda, eno pa od grofa Paara.« Cesar ga je začuden pogledal, zmajal z glavo ter tiho vzdihnil: »To slišim lepe stvari.«

Telefonska in brzojavna poročila.

Vesti o rekonstrukciji ministrstva. Praga, 16. junija. »Prager Tagblatt« belježi v nekem poročilu z Dunaja

vesti o baje nameravani delni rekonstrukciji kabineta in pripominja, da so se češki agrarni stranki stavili od posredovalcev gotovi predlogi. Od rekonstrukcije pričakujejo tudi zboljšanje situacije glede čemško-češke sprovede. Pri pogajanjih so baje tudi posamezni vodilni krščanskosocialni poslanci sodelovali. Od druge strani te vesti še niso potrjene.

Zborovanje čeških dež poslancev.

Praga, 16. junija. Češki listi poročajo, da se bo v par dneh vršilo zborovanje čeških deželnih poslancev, na katerem se bo poročalo o položaju, vprašanju glede sporazuma in posebno o nenadnem prergranju pogajanj glede sporazuma. Nameravajo izdati izjavo čeških deželnih poslancev, v kateri se preključujejo vse koncesije, ki so se dale Nemcem.

Ožje volitve na Moravskem.

Brno, 16. junija. Včerajšnje ožje volitve v splošni skupini so se končale s klerikalnim porazom. Izvoljena sta bila dva socialna kandidata, en naprednjak in en napreden agrarec. V celem je bilo v ti skupini izvoljenih 7 soc. demokratov 5 krščanskih socialcev in naprednjak in en napreden agrarec. Volitve so bile izredno živahne.

Madžarska opozicija.

Budimpešta, 16. junija. Opozicijska organizacija, ki se je ustanovila preteklo soboto, bo pričela v parlamentu z novim bojem proti Tiszovemu režimu. O načinu tega boja varujejo opozicijski najstrožjo tajnost. Opozicijski govorniki, ki so včeraj nastopili na shodih v provinci, so izjavili, da bo nova borba opozicije proti grofu Tiszi in njegovim podpornikom daleč nadkriljevala prejšnjo borbo opozicijskih strank v poslanski zbornici.

25letno vladanje nemškega cesarja.

Dunaj, 16. junija. Cesar je izdal na vso armado posebno dnevno povelje, v katerem se spominja jubileja 25letnega vladanja nemškega cesarja Viljema.

Berolin, 16. junija. Po vsem cesarstvu se slovesno praznuje cesarjev jubilej. V vseh tovarnah miruje delo, uradi ne poslujejo in vse trgovine so zaprte. Po cerkvah se pojejo zahvalne službe božje.

Protest proti šikaniranju ruskih dijakov v Nemčiji.

Petrograd, 16. junija. Zdravniški kongres, ki zboruje v Petrogradu, je sklenil protestirati proti šikaniranju ruskih dijakov v Nemčiji. Kongres je izrekel svoje začudenje, da ožji znanstveni in gospodarski odnošaji med Rusiji in Nemčijo ne jamčijo ruskim dijakom v Nemčiji mirnih študij, ter izjavil, da smatra zdravniški stan in izobrazna družba na Ruskem kot svojo dolžnost, storiti vse, da se ruskim dijakom omogoči predvsem študij na Ruskem samem.

Upravna reforma na Japonskem.

London, 16. junija. Iz Tokia poročajo: Vladno glasilo objavlja dalekožežen reformni načrt o reviziji vseh ministrov, s čemer bi se letno prihranilo 150 milijonov. V reformi se predlaga, naj se odpusti 800 višjih in 4000 srednjih ter nižjih uradnikov.

Eksplozija in požar.

Brno, 16. junija. V tovarni avstrijske akcijske družbe za papirnatne izdelke v Pribislaviču je eksplodiral kotel. Dve osebi sta bili ubiti, več pa težko ranjenih. Eksplozija je povzročila požar, ki je vpepelil vso tovarno.

Dogodki na Balkanu.

Pogovor z ministrskim predsednikom Pašićem.

Praga, 16. junija. Belgradski dopisnik »Casa« je imel pogovor z ministrskim predsednikom Pašićem, ki je med drugim izjavil: Mi smo predlagali demobilizacijo, da dokažemo zavezniški Bolgariji in Evropi, da ne nastopamo provokatorično in da se odkrito trudimo, ustvariti miren sporazum z Bolgarsko. Če Bolgarska ne pritrdi demobilizaciji, tedaj seveda tudi Srbija ne more reducirati svojih čet. To tem manj, ker pride često vsled provokatoričnega postopanja posameznih bolgarskih čet na meji do spopadov. Glede demarše zastopnikov veleavstije je Pašić naglašal, da je sporočil zastopnikom veleavstije, da hoče Srbija vporabiti vsa mirovna sredstva, da se doseže sporazum, in da je Srbija s svojim predlogom glede demobilizacije pokazala balkanski zvezi, kakor tudi Evropi, da hoče sporna vprašanja rešiti mirnim potom. Kar se tiče stališča Srbije glede revizije zavezniške pogodbe je izjavil Pašić: Naše stališče je neizpremenjeno, tako, kakor sem je obrazložil v svojem ekspoziciji v skupščini. Vsekakor je v detajlih mogoča transakcija, toda tudi mi imamo življenska vprašanja, glede katerih ne moremo na noben način opustiti od svojega stališča. Mi moramo na tem obstati, da se naša prvotna pogodba

z Bolgarsko popolnoma izpremeni in da se tudi primerno vpošteva rezultati vojne. Pašić je končno izjavil, da se bo sestanek ministrskih predsednikov štirih balkanskih držav vršil v Petrogradu.

Srbska ministrska kriza.

Belgrad, 16. junija. Uradno se razglasa, da ni izključeno, da pride vsled težko v mednarodnem položaju do ministrske krize. Do sedaj se sicer še ni pojavila ta kriza v svoji aktualnosti, čisto gotovo pa je, da se danes ali pa jutri odloči, da li ostane sedanje ministrstvo še na kmrilu ali napravi prostor novemu ministrstvu.

Gešov odlikovvan.

Sofija, 16. junija. Car Ferdinand je včeraj sprejel v posebni avdijenci bivšega ministrskega predsednika Ivana Gešova in mu v priznanje njegovih velikih zaslug za domovino podelil red sv. apostola Cirila-Metoda prve vrste. Ta red je eden najnovejših in najbolj znamenitih redov na Bolgarskem. Gešov je prvi, ki je dobil ta red.

Sestanek balkanskih ministrskih predsednikov.

Sofija, 16. junija. Sestanek balkanskih min. predsednikov se vrši v Petrogradu. Bolgarska vlada je že dobila vabilo na sestanek. Konferenca v Petrogradu se udeležijo min. predsednik dr. Danev z velikim štabom strokovnjakov. Rezultati tega sestanka se predložijo carju Nikolaju kot material za njegovo razsodbo. Car bo s strokovnjaki pregledal ves material in na podlagi tega materiala izrekel svojo sodbo. Sodba njegova bo osebna in jo ne bo krila s svojo odgovornostjo ruska vlada. Sestanku bo predsedoval ruski minister zunanjih del Sazonov.

Bolgarski protest.

Sofija, 16. junija. Bolgarska vlada je naročila svojemu poslaniku v Atenah, naj protestira pri grški vladi proti številnim aretacijam Makedoncev bolgarske narodnosti v Kastoriji, Lerini, Vodeni, Jeniže Vardaru in v Solunu. Te represalije, da so neupravičene ter so v kričeem nasprotju z mirno poravnavo med Bolgarsko in Grško vladajočih sporov.

Demisija ministrstva Gešov.

Sofija, 16. junija. Poluradni »Mir« piše od ostpu min. predsednika Gešova, da je to protest proti verolomni zavezniški Srbiji. Program novega kabineta je istoveten s programom vseh bolgarskih strank.

Grška vlada za demobilizacijo.

Sofija, 16. junija. Tukajšnji grški poslanik Panas je naročil bolgarski vladi konformno z zavezniško Srbijo noto, v kateri zahteva tričetrtinsko demobilizacijo.

Demarša za demobilizacijo.

Carigrad, 16. junija. Vsi veleposlaniki so dobili vse potrebne instrukcije od svoje vlade v demarši glede že nasvetovane demobilizacije. Demarša se odloči danes ali jutri. V kakšni obliki, se še ne ve.

Turški ministri.

Carigrad, 16. junija. Generalistmus Ised paša je prevzel portfelj vojnega ministrstva. Talaat bej je postal minister zunanjih del in dosedanji minister Hadki Adil pa je bil imenovan za predsednika državnega sveta.

Izgnan bivši minister.

Carigrad, 16. junija. Bivši minister Deniš bej je oblastveno izgnan iz Carigrada. Deniš bej je znan kot pristaš staroturškega gibanja.

Sožalje turške armade.

Carigrad, 16. junija. Armadi pred Čataldžo in Bulairom sta poslali semkaj posebne deputacije, da izrečejo vladi sožalje vojske nad umorom velikega vezirja Mahmuda Šefketa paše ter zahtevajo, da se krivci eksemplarično kaznujejo. V carigradskih evropskih krogih pa spremljajo to vest o deputacijah z velikim skepticizmom in pravijo, da je bila ta vest poslana v svet samo zategadelj, da zmanjša vtisk drugih poročil, ki vedo povedati o nevarnem razpoloženju med turškim vojaštvom.

Borba v Štambulu.

Carigrad 16. junija. Policija je izsledila v Štambulu dva zarotnika, ki sta se udeležila atentata na velikega vezirja Mahmuda Šefketa paše. Ko je policija došla v bližino dotične hiše, sta se zarotnika zabarikadirala ter jela streljati na policijo. Prišel se je ljut boj, ki je trajal dve polni uri. Ko je končno policija vdrla v hišo, je našla vse prazno, ker sta zarotnika že preje utekla.

Potres na Bolgarskem.

Sofija, 16. junija. Potres v Trnovem je bil takozvani vertikalni potres. Več hiš in uradnih poslopij v mestu je bilo porušeni. Iz Sofije so odšle posebne rešilne ekspedicije v Trnovo.

Društvena naznanila.

Izredni občni zbor „Slovan-skega kluba“ je danes zvečer ob 8. v posebni sobi restavracije pri „Zlatorogu“.

Ljubljanski Sokol priredi v ne-deljo, dne 22. junija običajno veliko kresno veselico na vrtu in v dvorani „Narodnega doma“.

Sokol II. priredi v nedeljo, dne 13. julija t. l. svojo vsakoletno javno telovadbo v Hribarjevem gaju.

Pevski zbor slov. pev. društva „Ljublj. Zvon“ je napravil včeraj popoldne izlet na Skaručno.

Shod zveze jugoslovanskih že-lezničarjev. Včeraj se je vršil zanimiv in vrlo dobro obiskan shod zveze jugoslovanskih železničarjev v vrtnem salonu restavracije pri Levu na Marije Terezije cesti.

Društvo odvetniških in notarskih uradnikov za Kranjsko in Ljubljani je vložilo na odvetniško in notarsko zbornico kranjsko utemeljeno prošnjo za uvedbo nepretrganega uradovanja od 8. ure dopoldne do 2. ure pop.

Društvo za zgradbo delavskih stanovanj, ki je z veliko podporo kranjske hranilnice zgradilo na Du-hajski cesti nasproti topničarske vo-ljašnice celo vrsto hiš z delavskimi stanovanji, je včeraj slovesno prazno-valo 25letnico svojega obstanka.

Telovadni odsek Sokola I. v Mostah priredi v nedeljo, 3. avgusta svojo II. javno telovadbo z veliko ljud-sko veselico, na kar naj se bratska društva ozirajo in pripuste dan 3. av-gusta Sokolu v Mostah.

Telovadno društvo Sokol v Štepanji vasi je priredilo včeraj na lepem prostoru brata A. Novaka svojo javno telovadbo, združeno z ve-selico.

Književnost. — Staroslovian, vierteljahrsschrift zur Pflege der altslavischen Sprache, Geschichte und Kultur.

Slavische Geschichtsquellen, die Ge-schichte von Igers Kriegszuge; Wissen-schaftliches Allerlei; Wissenschaftliche Fragen und Antworten; Bibliographie; Mitteilungen der Redaktion.

Umrlji so v Ljubljani:

Dne 13. junija: Štefanija Blatnik, hči pekovskega pomočnika, pol leta, Emonska cesta 10.

Dne 14. junija: Karel Hudobiu-nigg, zavarovalni višji nadzornik v pokouju, 77 let, Franc Jožefa cesta 10.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Meteorološko poročilo. Vihna nad morjem 900-2. Srednji zračni tlak 736 mm. Table with columns for date, time, weather, temperature, wind, and clouds.

Mesto vsakega posebnega obvestila. Globoko potrtega srca naznanjamo vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je Bogu Vsegamogočnemu dopadlo poklicati k Sebi našo nadvse dobro in preljubo soprogo, mamico, oziroma staro mamico, telo, gospo

ZAHVALA. Za vse dokaze srčnega sočutja ob bridki izgubi našega dobrega brata, svaka in strica, gospoda 2132 Antona Jerančiča izrekamo tem potom najpriskrnejšo zahvalo.

Borzna poročila.

Ljubljanska „Kreditna banka v Ljubljani“. Table with columns for various financial items and their values.

Zitno cene v Budimpešti.

Table with columns for grain types and prices in Budapest.

Kavarna vso noč odprta LEON. Florijanska ulica št. 6. Advertisement for a cafe.

Zahvala. V sredo, dne 11. t. m. je izbruhnil pri meni požar, ki je grozil zavzeti velike dimenzije.

Proda se veleposestvo. zapisano v deželni deski, Krupa, pošta Gradac, okraj Metlika na Kranjskem v izmeri 300 oralov, od teh okoli 132 oralov izborne polja (rdeča glina), logov 168 oralov 20-80 let starega gozda,

Proda se pod zelo ugodnimi pogoji. 1) veleposestvo pri Litiji (z graščino in gospodarskim poslopjem), nad 270 oralov, lahko tudi več posestnikov skupaj,

restavracija

pod ugodnimi pogoji takoj v najem. Kje, pove uprav. »Slovenskega Naroda«.

Ločeni katoličani

ki bi radi končno veljavno in pravo-močno razdružili svoj zakon, 2137 da se lahko vnovič veljavno poročé,

Kdor potuje v Primorje,

naj obišče 845 Hotel Bristol, Reka

80 moderno urejenih sob, električna luč, lift, kopeli, kavarna, restavracija z iz-vrstno kuhinjo. Zmerne cene.

Ženitna ponudba!

Dobrosrčen, inteligenten, mlad po-sestnik in trgovec čedne vnanjosti, v prijazni vasi blizu mesta z dohodki čez pet tisoč in z gotovo lepo prihod-nostjo se želi v svrhu ženitve spoznati z izobraženo, domače vzgojeno 20-27letno gospico neomadeže-vane minulosti, dobrega zdravja, večjo gospodinjstva in z veseljem do trgo-vine.

na prodaj posestvo

v obsegu nad 22000 kv. m., zaokroženo, nad 12000 kv. m. vinogradov z naj-boljšimi trtami (vina »prosekare«), s sadnimi vrtovi, vila z 8 sobami, krasen razgled na morje.

Proda se pod zelo ugodnimi pogoji

1) veleposestvo pri Litiji (z graščino in gospodarskim poslopjem), nad 270 oralov, lahko tudi več posestnikov skupaj, 2) novo zidana pritlična hiša v Rudniku pri Ljubljani, nekaj sveta zraven, za eno družino,

Priporoča se ANTON ŠARC trgovina s perilom, pralnica in likalnica Ljubljana, Selenburgova ulica 5.

Elegantno stanovanje

obstoječe iz 3 sob, kopalnice, pritliklin in uporabe vrta, 2149 se odda takoj, ev. za avgust v vili pod Rožnikom (Večna pot 1).

stavnne parcele

v bližini pokopališča pri Sv. Križu, Cesta med hmelniki v Ljubljani. Pojasnila daje Fr. Kunaver, karnosek istotam.

Trgovski pomočnik

špecijske stroke, večš slovenskega, nem-skega in laškega jezika, z dobrimi izpričevanji, išče službo za takoj ali pozneje. Naslov pove upravništvu »Slovenskega Naroda«.

Zastopnik

za poljedelske stroje za Kranjsko se išče. Tvoznica Kufstein, Julij Kinz, Je-zernica (Seebach) pri Beljaku.

Posestvo v Ljubljani

Karlovška cesta št. 28 obstoječe iz hiše z dobro idočo go-stilino, hleva, vrta in travnikov se ceno proda. Hiša je posebno pripravna za mesarsko obrt, ki nudi vse udobnosti.

VOZNIKI!

3000 kubičnih metrov okroglega in tesanega lesa iz gozda na kolodvor, po dobrih potih. 1967 Vprašanja na upravništvu »Sl. Naroda«.

ANTON ŠARC trgovina s perilom, pralnica in likalnica Ljubljana, Selenburgova ulica 5. Advertisement for a laundry and ironing business.

Nizke cene!

Novosti sukna za moške in modnega blaga za damske obleke!

Zahtevajte vzorce!

LENASI & GERKMAN.

Ljubljana, Stritarjeva ulica 4
Vzorec zavarovan.

Odvetniški koncipijent

s 5letno prakso, samostojen delavec, dobre reference, išče mesta. — Cenj. ponudbe pod šifro „Dr. N. N.“ na upravnitvo »Slov. Naroda« 2151

1 poštni zavitek

(3 kg netto)

:: popolnoma naravnega ::

sirupa iz malin

pošlje franko po poštne povzetju za K 5.60 c. kr. dvorni založnik lekarnar G. Piccoli, Ljubljana, Kranjsko. Pošilja se tudi v sodčih in v steriliziranih steklenicah.

Kopalne obleke,
plasče, čevlje,
čepice, klobuke,
brisačke in vse
druge kopalne
potrebščine
priporoča

modna in športna trgovina P. MAGDIČ
Ljubljana nasproti glavne pošte Ljubljana

Potovalni uradnik

se pod dobrimi pogoji sprejme pri veliki domači, že mnogo let najbolj uvedeni zavarovalnici za življenje. — 2042 Ponudbe na poštini predal št. 82, Ljubljana.

Sladni čaj znamka „Sladin“.

50 % prihranka tudi na mleku in sladkorju in okusen zajtrk, južno dosežejo oni, ki namesto kave, čaja, kakao, sladne kave, pijejo sladni čaj. Ako se ga uporablja pri dojenčkih namesto moke za otroke, so otroške bolezni manj nevarne. — Je za polovico cenejši. Dr. pl. Trnkóczyjev sladni čaj ima ime Sladin in je vedno bolj priljubljen. Povsod 1/4kg zavoj 60 vin. Tudi pri trgovcih. Po pošti pošlje najmanj 5 zavojev lekarnar Trnkóczy v Ljubljani. Ta lekarnar je svojih 8 otrok zredil s sladnim čajem. Glavne zaloge na Dunaju: lekarnar Trnkóczy kóczy; Schönbrunnerstrasse št. 25, Radetzkyplatz št. 4. V Gradcu: Sackstrasse št. 4. Priporočljiv zlasti za one, ki se čutijo bolne in slabe. Za resničnost tega naznanila jamči 5 tukaj navedenih vrčk Trnkóczyjevih, istotako ugodne sodbe zaupanja vrednih oseb.

Krasno posestvo

je na prodaj v prav lepem kraju blizu Celja, enonadstropna hiša, gostilna in trgovina z mešanim in manufakturnim blagom.

Velik sadonosnik, dva orala vinograda, hlev, ledenica, klet ter veliko posode za vino, travniki, njive, gozd in velik inventar.

Proda se tudi sama hiša z gostilno in trgovino s sadnim vrtom in vinogradom.

Pojasnila daje

Hugo Turk v Ljubljani.

1865

Mlad trgovski pomočnik

mešane stroke, želi radi večje izobrazbe svojo službo premeniti 2099

bodisi v mesto ali na deželo. Vstop v 6 tednih, ev. tudi takoj. — Ponudbe na upravnitvo »Slov. Naroda« pod „Pošten 2099“.

„Zdravnik želoda“ je najboljši liker za želodec.

„Zdravnik želoda“ je najboljši liker za želodec.

Vizitnice

v elegantni obliki priporoča Narodna tiskarna.

Kolesarji, zahtevajte

v lastnem interesu nemudoma brezplačno in poštine prosto prvi slovenski pravkar izišli

bogato ilustrovani cenik 1913 za kolesa in posamezne dele.

Poglejte ga pazljivo ali pa se osebno prepričajte v naših trgovinah in videli boste, da vodimo prvovrstno blago po najnižjih, brezkonkurenčnih cenah.

Karel Camernik & Ko., Ljubljana, Dunajska cesta 9-12, Specialna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posameznimi deli, mehanična delavnica in garaža.

ING. UHLIR

:: TEHNIČNI BIRO IN STAVBNO PODJETJE ::

1428

Centrala: Ljubljana, Restljeva cesta št. 26 (poleg plinarne). — Podružnice: Gorica, Trst, Zagreb.

Beton * železobeton
* mostovi * stropi *
dvorane * zazidki
:::: turbin. ::::

Strokovna izvršitev
vseh vrst načrtov *
prevzetje zgradb *
: tehnična mnenja.

Vodovodi * električne centrale * turbine * mlini * žage *
:::: opekarne in ::::

moderne apnenice.

Obisk strokovnih inženirjev na željo.

Jadranska banka filijalka v Ljubljani

Centrala v Trstu. Filijalke v Dubrovniku, Kotoru, Metkoviću, Opatiji, Splitu, Šibeniku, Zadru.

:: Zivahna zveza z Ameriko. ::

Delniška glavnica K 8,000.000.

Nakazila v Ameriko in akreditivi.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje (rente, zastavna pisma, delnice, srečke itd.) — Valute in devize. — Promese k vsem žrebanjem.

Sprejema vloge na hranilne knjižice ter na žiro in tekoči račun. 373

Obrestovanje od dne vložitve do dne dviga. Rentni davek plača banka iz svojega.

Eskomptira: menice, devize in fakture. — Zavarovanje vredn. papirjev proti kurzni izgubi. — Revizija žrebanja srečk brezplačno. — Rembours-krediti. — Borzna naročila. — Inkaso.